Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII Ч. 166. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 30-го СЕРПНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 30, 1956. No. 166. VOL. LXIII.

ПРОВІДНИКИ АФП-КІО ЗАЯВЛЯЮТЬСЯ ЗА ПІДТРИМКОЮ СТІВЕНСОНА

Форест Парк, Па. — Екзекутивна Рада об'єднаних Американської Федерації Праці і Конґресу Індустріяльних Організацій вирішила після одноденної гарячої дискусії підтримати в цьогорічних виборах список Демократичної партії із Стівенсоном і Кіфовером. Все ж таки, голосування в цій справі не було одноЗгідним, бо проти підтримки Стівенсона і Кіфовера голосувало 5 членів Екзекутивної Ради АФП-КІО і два члени здержалося. Перед голосуванням за підтримкою списка Демократичної партії відбулося ще голосування над тим, чи провід АФП-КІО має взагалі підтримувати той чи інший виборчий список. В цьому голосуванні 14 членів проводу висловилося за підтримкою, 8 проти і 2 здержалося. Голосували „за" такі віце-президенти АФП-КІО і водночас президенти окремих спілок: В. П. Рутер — автові робітники, В. Ц. Догерті — листоноші, Е. Ріве — текстильні робітники, Дж. С. Потофскі — чоловічо - одягові робітники Дж. А. Вірн — телефоністи, Дж. Б. Карей — електричні робітники, Д. Дубінскі — жіночо - одягові робітники, Дж. Корран — морські робітники. Дж. М. Гаррисон — залізничі службовці, В. С. Биртрайт — фризієри, Л. С. Бокмастер — робітники гумової індустрії. Дж. Д. Кеннан — електротехніки, Р. Ф. Волш — сценічні робітники і Д. МекКоналд — сталеварні робітники. Голосували „проти" підтримки будь-якого списка Гаррі С. Бейтс — мулярі, В. Л. МекФетридж — домашня служба, Д. Бек — шофери, А. Ф. Рендолф — обслуга пульманових вагонів, М. А. Гачісон — столярі, Г. Вінтер — пекарі, Дж. Ц. Петрілло — музики і Ч. МекГовен — робітники при парових кітлах. Здержалися від голосування — Джордж Міні, президент АФП-КІО і В. Ф. Шміцлер — скарбник АФП-КІО. Рішення Екзекутивної Ради мусить бути ще одобрене зібранням Загальної Ради АФП-КІО, до якої належать 147 президентів усіх об'єднаних з АФП-КІО спілок, як теж члени Екзекутивної Ради, які не є президентами спілок, яке відбудеться 12 вересня ц. р. Президент АФП-КІО Джордж Міні заявив під час пресової конференції, що відбулася після наради Екзекутивної Ради, що Загальна Рада без усякого сумніву заявиться за підтримкою списка Стівенсон — Кіфовер, але це не визначає, що АФП-КІО відходить від своєї традиційної непартійної позиції у внутрішній політиці. Міні заявив також, що на його думку організований світ праці не може зв'язувати себе з тією чи іншою партією. Він подав теж до відома, що під час засідання Екзекутивної Ради обговорювано плятформи обидвох партій і ствердженo, що демократична плятформа, хоч вона не є вповні задовільною, є набагато приятливішою для робітництва, як плятформа Республіканської партії. Міні заявив теж, що підтримка АФП-КІО для того чи іншого списка не визначає, що всі робітники мусять іти за цим рішенням під час виборів, ані теж того, що провід робітничих спілок мав би контролювати, як хто голосує.

Айзенгавер закликає республіканських жінок вияснювати республіканську програму виборцям

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вислав листа до голови Крайової Федерації Республіканських Жінок пані Керрол Д. Кернс, в якому закликає жінок з ентузіязмом підтримувати республіканську виборчу програму „миру і добробуту". Цей лист відчитають на конвенції цієї жіночої організації, яка відбудеться в Шикаґо 5-го до 7-го вересня, а тепер його опублікували в повідомленні про цю конвенцію. Президент написав, що республіканські жінки використають ці дві ідеї з своєї виборчої плятформи для того, щоб всі виборці йшли до виборів та причинилися до перемоги своєї партії. Айзенгавер вірить, що всі республіканські жінки підуть від хати до хати та освідомлять виборців із цілями республіканців, які змагають до миру в світі та до добробуту в цій країні. Федерація Республіканських Жінок має вшанувати віце-президента Ричарда М. Ніксона за те, що він „надав постові віце-президента більшої пошани" і за визначну працю, яку він виконав „як амбасадор миру і доброї волі" під час своїх поїздок по світу.

Д-р Шепперд вніс апеляцію до Найвищого Суду ЗДА

Вашинґтон. — Чотири адвокати внесли в імені д-ра Семюеля Г. Шепперда апеляцію до Найвищого Суду ЗДА, просячи скасувати вирок, згідно з яким суд присяжних засудив Шепперда до досмертної в'язниці за вбивство своєї 30-річної вагітної дружини Мерілин. В апеляції підкреслюється ту обставину, що публічна опінія (преса, радіо й телевізія) впливала на суддів присяжних, які внаслідок цього були упереджені і не могли об'єктивно судити. Д-р Шепперд вбив свою жінку 4-го липня 1954 року і тепер відбуває кару в стейтовій тюрмі. Адвокати наводять чотири пункти в доказ того, що суд над Шеппердом відбувався незгідно з законами, і на цій основі просять про нову розправу, яка могла б відбутися в нормальних обставинах.

В АМЕРИЦІ

● **В Гакенсеку**, Н. Дж., померла 89-річна Консетта Лямоля, залишивши по собі 65 нащадків: дві доньки, трьох синів, 25 внуків і 35-ох правнуків.

● **У Сієтлі**, Вашинґтон, в державному департаменті буде зорганізований окремий центр, в якому прийматимуть відвідувачів цієї країни з Кореї, Формози та Японії. В цьому центрі річно прийматимуть коло 1,000 осіб.

● **Майк Сайбол**, 4-річний хлопець із Орляндо, Флорида, якому лікарі мусіли вийняти друге око, пошкоджене пістряком, 4-го вересня почне ходити до школи для сліпих дітей в Маямі, куди думає переселитися і його батько, як тільки дістане становище пастора.

● **Бомбовик** повітряної фльоти, приземлюючись у Сенфорді, Флорида, наїхав на два будинки, при чому згинули всі три пілоти і 3-річна дівчина, яка стояла на ґанку одного з цих будинків. Батьки цієї дівчини і її 4-річний брат важко поранені Один будинок в цій катастрофі згорів, а другий вдалося врятувати пожежній сторожі.

● **У Шикаґо**, Ілл., аґенти ФБІ заарештували 40-річного Герберта Денниса Вехтеля і його 26-річну жінку Лену Ме, які належали до групи фальшівників американських банкнотів. Ця група видрукувала фальшивих банкнотів на 375,000 долярів.

● **Колишній** республіканський губернатор стейту Небраска, Адам МекМюллен, закликає виборців голосувати за демократів, бо, мовляв, республіканці своєю політикою в сільському господарстві зруйнували фармерів.

Президент повернувся до Білого Дому

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 28-го серпня повернувся з відпочинку в Каліфорнії до столиці. Юрба з 500 осіб вітала його на летовищі. На летовищі був присутній віце-президент Ришард М. Ніксон, численні члени кабінету, визначні республіканці та урядовці, між якими був і Гаролд Е. Стассен — дорадник Президента в справі роззброєння, який виступав проти кандидатури Ніксона. Прибули на летовище державний секретар Джан Фостер Доллес, секретар праці Джеймс П. Мічелл і губернатор стейту Меріленд Теодор Р. МекКелдін. Між присутніми були й такі, які носили відзнаки з написом: „Ми, консервативні демократи, хочемо Айка". Президента привітав віце-президент Ніксон, після чого Айзенгавер привітався з більш як 40 присутніми, а фотографи робили знімки Президента разом із його дружиною. Президент їхав з Каліфорнії до столиці без затримки, граючи в бриджа з товаришами подорожі, які летіли на „Колумбіні".

Демократична більшість в Конґресі не могла б здійснити Айзенгаверової програми

Сан Хозе, Каліфорнія. — Провідник республіканської меншости в Палаті Репрезентантів конґресмен Джозеф В. Мартин промовляв на республіканському прийнятті і заявив, що „Айзенгаверова програма дуже важлива для добробуту мешканців цієї країни, і тому не можна дозволити на те, щоб її здійснювала демократична більшість в Конґресі". Мартин назвав „фальшивим" твердження демократів, що, мовляв, демократи співпрацювали з президентом Айзенгавером. Массачусетський республіканець пригадує те, що демократи припізнили ухвалення фармерського закону, відкинули Айзенгаверів законопроєкт про оборону громадянських прав, не хотіли розглянути урядового законопроєкту про будову нових шкільних будинків, та довго виступали проти урядового законопроєкту про будову нових шляхів. І тому Мартин закінчив свою промову закликом до виборців, щоб добре пам'ятали те, що демократи робили в 84-му Конґресі, коли в листопаді цього року підуть голосувати, бо тільки тоді зможуть діяти„ для добра цієї країни".

Заарештували п'ятьох злочинців, які організували напад на журналіста Рісела

Ню Йорк, Н. Й. — Аґенти Федерального Бюра Інвестиґацій заарештували найвпливовішого „ракетіра" в країні Джана Діоґарді, відомого під прізвищем Джанні Діо, за те, що він організував напад на журналіста Віктора Рісела, який втратив зір від сірчаного квасу, що, на нього 5-го квітня вилив злочинець Абрагам Телві. Крім Діо заарештовані ще й чотири інші злочинці, які співпрацювали в тому злочині. Їх всіх оскаржують в тому, що перешкоджали судові в виконуванні своїх дій, бо Рісел зізнавав у суді про злочини „ракетірів" в робітничих організаціях. Поліція давніше заарештувала трьох злочинців, і тепер вже відомо, як той жахливий злочин був зорганізований. В ньому брали участь: Діо, Телві, Чарлз Тузо, Гондольфо Міранті, Домініко Бандо, та двох Карліно. Телві за 1,000 дол. доконав цього злочину, але 28-го липня його вбили, бо організатори боялися, щоб поліція не викрила злочину, бо Телві обливаючи квасом Рісела, нехотячи облив ним і себе і мав попечення на лиці.

Комуністична партія скликає першу конвенцію впродовж шістьох років

Ню Йорк, Н. Й. — Крайовий Комітет Комуністичної Партії в ЗДА повідомив, що від 9-го до 12-го лютого 1957 року відбудеться конвенція цієї партії, яка від грудня 1950 року не скликала партійних зборів. На цій конвенції мають ухвалити „зміни в програмі і структурі тієї партії", бо цього вимагають умови праці, в яких вона тепер мусить вести свою діяльність. Гадають, що американські комуністим мусітимуть зайняти становище до тих змін, які нібито настали в СССР після того, як Хрущов виступив проти Сталіна.

Уряд передбачає надвишку в бюджеті на 1957 рік в сумі 707 мільйонів

Вашинґтон. — Директор федерального бюджету Персівал Ф. Брандейдж та секретар скарбу Джордж М. Гомфрі повідомили, що в бюджеті на фінансовий рік, який почався 1-го липня 1956, передбачається надвишка в сумі 707-ох мільйонів долярів. Ці передбачення основані на тім, що добробут і надалі продовжується, і що уряд буде розсудливо видавати федеральні фінанси. Прибутки бюджету на 1957 фінансовий рік передбачені в сумі 69,800.000.000 долярів, а видатки мали б становити тільки 69,093.000.000 долярів. Ця надвишка була б майже два рази більша від тієї, яку президент Айзенгавер передбачав в січні цього року (400,000.000 долярів). Та ця передбачена надвишка була б менша від двох попередніх дійсних надвишок: в 1956 році вона за уряду Айзенгавера виносила 1,754.000.000 долярів, а в 1951-му році, за урядування Геррі С. Трумана — 3,510.000.000 дол. Представники уряду заявляють, що мусіла б бути більша бюджетова надвишка, щоб можна було подумати про зменшення прибуткових податків. Ця надвишка, згідно з давнішою заявою Гомфрі, мусіла б становити принаймні коло 3,000.000.000 долярів, і тому покищо уряд не згадує про можливість зменшення податків.

На таблиці подано, як розподілені прибутки і витрати в бюджеті ЗДА на 1957 рік.

Єгипет зажадав відкликання двох англійських дипломатів з Каїро

Каїро. — Єгипетський уряд зажадав відкликання з англійської амбасади в Каїро двох високих урядовців, а саме — першого секретаря амбасади Джеймса Гов'а і першого секретаря торговельного відділу амбасади, Джана Флукса. Обом їм єгипетський уряд закинув керування шпигунською діяльністю на терені Єгипту в користь Англії. Речник англійської амбасади заявив, що хоч єгипетські оскарження позбавлені всяких підстав, проте тих дипломатів Лондон відкличе, заклавши при цьому рішучий протест. Єгипетський уряд покликується на зізнання арештованого Джеймса Свинберна, керівника Арабської Інформаційної Агенції, що він і ще один англієць, що його не арештовано, діставали від названих членів англійської амбасади вказівки, які саме матеріяли й відомості вони мають збирати й постачати амбасаді. Єгипетський уряд твердить, що в арештованих знайдено багато матеріялу про єгипетські військові і торговельні тайни та що знайдено також список агентів, якими послуговувалась ця шпигунська організація. Всіх арештованих судитимуть перед цивільним судом — появився в цій справі офіційний єгипетський комунікат.

Оприлюднено листування між Мензісом і Нассером

Лондон. — Оприлюднено тексти запрошення голови „Комісії п'ятьох", австралійського прем'єра Роберта Гордона Мензіса, до єгипетського президента Гамаля Абделя Нассера в справі переговорів про Суецький канал. Мензіс, пишучи від Комісії, яка складається з репрезентантів ЗДА, Австралії, Ірану, Швеції і Етіопії, зазначив, що ця Комісія хоче представити Нассерові становище 18 держав у справі Суецького каналу, при чому назвав усі ті держави. „Комісія запитує, чи ви можете поінформувати мене, чи ви згідні стрінутися для цієї цілі. Пропоную устійнити згоду щодо місця і часу зустрічі щойно після одержання відповіді на цього листа". Відповідь Нассера вміщається буквально в двох реченнях Він потверджує отримання листа від Мензіса і погоджується на зустріч, яку запропонувала Комісія, „щоб предложити мені і пояснити становище названих у вашому листі урядів у справі Суецького каналу." Вважають, що ще цього тижня всіх п'ять членів тієї комісії переїдуть до Каїро на наради з Нассером. Водночас західня преса запевняє, що Нассер рішуче відкине плян, сформульований державним секретарем Доллесом, який передбачує покликання до життя міжнародного органу управління для Суецького каналу, але не виключає, що в довших переговорах з Нассером вдасться знайти компромісове порозуміння.

Араби рахують на військову допомогу від СССР

Амман, Йорданія. — Совєти напевне поспішать з допомогою арабським державам, коли б Англія і Франція заатакували Єгипет — висловив своє переконання командант Арабського леґіону, який є армією Йорданії, генерал Алі Абу Нувар, що став був наступником англійського генерала Глобба. Він признав, що союз арабських держав із Совєтським Союзом „був би ненависний нам, але ми не мали б виходу і мусіли б прийняти його". „Не знаємо, що має для нас більше значення, боронитися проти Совєтського Союзу чи проти Заходу. Росія нам тепер не загрожує. Ми тільки чули про кумунізм, що це дуже погана річ, але не маємо власного злого досвіду з ним, зате маємо його з західніми державами". Ген. Нувар відбув пресову конференцію в головній кватирі йорданської армії і свобідно та одверто відповідав на всі питання. Він признав, що їздив в минулому тижні до Сирії порозумітись про спільну акцію по стороні Єгипту на випадок наїзду Англії і Франції на Єгипет з приводу спору за Суец. Такий наїзд, мовляв, в очах всього арабського світу був би явною аґресією і всі араби станули б по стороні Єгипту. Коли ген. Нуварові звернули увагу, що чейже Йорданія має союз з Англією, то він відповів, що „вузли крови сильніші за писані договори" та що Англія і Франція зламали були всі договори з арабами під кінець першої світової війни і поділили та окупували арабські країни. Ген. Нувар твердив, що окупування самого Суецького каналу не дало б ніякого хісна, якщо не переведено б окупації цілого його обширу, а окупація берегів каналу була б безвартісна без окупування цілого Єгипту. Знову ж годі було б затримати англійцям Єгипет, якщо вони не окупували б усі арабські країни. Тим часом СССР напевне — на думку того арабського генерала — негайно зайняв би „для забезпеки" — Іран, і таким чином суецький конфлікт довів би до вибуху третьої світової війни.

На Кипрі відновився терор

Нікозія, Кипр. — Після того, як у понеділок 27 ц. м вночі минув 11-денний термін, даний підпільною грецькою організацією англійцям для відкликання з заслання архиєпископа Макарія і відновлення з ним переговорів про майбутність Кипру, скінчилось коротке „перемир'я" і настав знову час терору збоку грецьких революціонерів та репресій збоку англійської адміністрації. У вівторок кинено бомбу на дім проти одного з більших готелів; у тому домі мешкають англійські старшини. Бомба вдарила об стіну й вибухла, але не спричинила ніяких жертв у людях ані більшої матеріяльної втрати. В останніх своїх летючках, підпільна організація кипрських греків ЕОКА відмовляється дебатувати на тему схоплених англійцями документів, які ніби компромітують архиєпископа Макарія, як безпосередньо заанґажованого в діях ЕОКА, та заявляє, що всякі балачки зайві, бо єдиний шлях до замирення веде через нові формальні й офіційні переговори англійського уряду з архиєпископом Макарієм. Англійська поліція перевела докладну ревізію в домі посадника столиці Кипру, Нікозії д-ра Темістоклеса Дервіса. — Він заявив був, що таврування архиєпископа Макарія, як діяча, що зберігав безпосередній зв'язок з ЕОКА, тільки збільшить авторитет Макарія в очах всіх кипрських греків, як героя. Дервіс потвердив, що справа Кипру буде зголошена знову перед Об'єднані Нації на цьогорічній осінній сесії.

● **Австрія** знову журиться політичними втікачами, головний наплив яких іде від Югославії й Мадярщини. За останніх 4 роки 1,800 утікачів з Югославії на постійне осіли в Каринтії та Стирії і до тих колоній прибувають щораз нові втікачі з комуністичного царства Тіта. Австрійці, які завжди були дуже вороже наставлені до всіх утікачів зі Сходу, побоюються, що в Стирії і Каринтії постане сильна „слов'янська меншина". В Австрії є все ще 64 табори для втікачів.

ДОЛЛЕС ТАВРУЄ ПРОВОКАТОРСЬКУ ПОСТАВУ МОСКВИ У СПРАВІ СУЕЗУ

Вашингтон. — На Лондонській конференції 22-ох держав у справі Суецького каналу всі держави виказували бажання знайти мирну розв'язку — за винятком одної, а саме Совєтського Союзу — заявив державний секретар Дж. Ф. Доллес на пресовій конференції у вівторок 28 ц. м. Він звернув увагу, що московська радіовисильня безупинно нацьковувала арабський світ проти Заходу. „Майже впродовж цілої конференції — казав буквально Дж. Ф. Доллес — ведено у скрайній формі пропаґанду арабською мовою, звернену на Єгипет, яка мала на цілі надзвичайно утруднити президентові Нассерові прийняття навіть дуже правильної розв'язки. — Ця пропаґанда насправді говорила єгипетському народові: кожна розв'язка, яка прийде від Лондонської конференції, це колоніялізм, це імперіялізм, а якщо ви приймете її, то знову підпорядкуєте Єгипет колоніяльному правлінню, що ви його скинули були. Ото ж це дуже злобний рід пропаґанди. Її ведено навіть тоді, коли конференція відбувала свої наради. Того самого ранку, коли я говорив із Шепіловим і вияснював йому наш плян, вже совєтська пропаґанда накидувалась на той плян. У той час того пляну взагалі ще не предложено на нашій конференції, проте його вже тавровано, як „колоніялізм" і „імперіялізм". Державний секретар, повторивши ще раз, що ціллю цієї совєтської тактики є утруднити Нассерові прийняти компромісову розв'язку проблеми Суецького накалу, водночас висловив переконання, що Нассер „має достатньо впливу і авторитету", щоби погодитись на чесну розв'язку. — „Я переконаний, що плян 18 держав у своїх загальних зарисах чесний і що це може виказатися ще виразніше, коли прийдеться виготовляти практичні деталі. Я далеко не є позбавлений надій, щодо теперішньої ситуації."

Водночас Доллес висловився з признанням про згоду Нассера на переговори з „Комісією П'ятьох", вибраною на Лондонській конференції.

Справа суецького каналу взагалі була головною проблемою, яку обговорювано на пресовій конференції державного секретаря. Він висловив переконання, що без уваги на те, чи З'єдинені Держави були б дали позичку Єгиптові на будову Асванської греблі чи ні, конфлікт за Суецький канал був би все одно вигринув, бо сам Гамаль Нассер признався, що він вже від двох років думав про знаціоналізування Суецького каналу. Державний секретар пояснює собі це — покликавшись знову на слова Нассера — бажанням єгипетського диктатора йти „від тріюмфу до тріюмфу" та розбудувати „велич Єгипту". У відповіді на інший запит журналістів, Доллес признав, що на Лондонській конференції була мова про бльокаду, що її Єгипет від 5-ох років переводить у відношенні до ізраїльських кораблів, знехтувавши собі виразну в цій справі постанову Об'єднаних Націй з 1953 року. — З інших справ, заторкнених на тій конференції, Доллес звернув увагу на те, що сен. Волтер Джордж далі основно займається проблемою поширення бази НАТО, щоб зробити ту організацію гнучкішою. Він заявив, що імовірно візьме участь на з'їзді репрезентантів південно-американських країн 17 вересня ц. р., що буде присвячений соціяльно-економічним проблемам американського континенту.

Дуже важливою справою, що її виявив державний секретар, була справа комуно-китайської атаки на американський військовий літак в четвер минулого тижня. Державний секретар заявив, що комуно-китайський уряд повідомив Америку за посередництвом англійського амбасадора в Пейпінґу ,що комуністи дійсно збили американський літак та що ніхто з 16 членів залоги того літака не врятувався. Державний секретар нічого не сказав, чи і яку саме акцію в цій справі переведе американський уряд.

Сукарно прибув до Москви добиватися підтримки в боротьбі Індонезії з Ґолляндією

Москва. — У вівторок 28-го серпня прибув до Москви на двотижневі відвідини президент Індонезії д-р Сукарно. Зараз після свого прибуття на летовище, президент Сукарно заявив, що Індонезія сподівається одержати підтримку і допомогу від Совєтського Союзу в її змаганні за „повну політичну незалежність" і за здобуття від Голляндії Нової Ґвінеї, що повинна законно належати до індонезійської держави. Сукарна вітали в Москві з великою парадою: на летовище прибули майже всі члени совєтського уряду з президентом СССР Климом Ворошиловим, прем'єром Булґаніним і Хрущовим, як першим секретарем КПСС. Під час його переїзду з летовища до Кремлю, де йому призначено мешкання, Сукарна вітали тисячі змобілізованих москвичів із китицями квітів й індонезійськими паперовими прапорцями. Своїми відвідинами в Москві д-р Сукарно почав 50-денну поїздку по Европі й Азії, яка запланована так, що відвідуватиме він тільки опановані комуністами країни. З некомуністичних держав відвідає Сукарно тільки єдину Австрію.

В СВІТІ

● **Йорданія** домагається ревізії американської фінансово-технічної допомоги, закидаючи місії ЗДА в Йорданії, що вона погано адмініструє призначеними Йорданії американськими фондами. Зокрема йорданський міністер фінансів твердить, що дорога, будована американцями в Йорданії, коштує в чотири рази більше, як шляхи, будовані самими йорданцями, а кубічний метр добуваної води коштує стільки, скільки й нафта, добувана на тому самому терені.

● **Найбільшим успіхом** в Індонезії втішався американський кольоровий фільм, накручений під час перебування в ЗДА індонезійського президента Сукарна. До цього часу комуністична пропаґанда так фальшиво й тенденційно неґативно представляла ЗДА, що індонезійці в масі уважали, що нюйоркські хмародери, це — байка. Коли вони тепер бачать свого президента на тлі нюйоркських хмародерів, на даху „Емпайр-білдінґу" чи на славньому мості в Сан Франсіско, це є для них великою сенсацією.

● **В Японії** злочинність серед молоді набрала таких розмірів, що уряд, батьки й педагоги почали проти неї кампанію. Перед останньою війною злочинність серед молоді було невідомим в Японії явищем. Японські часописи велику частину вини приписують американським кримінальним кіно-фільмам. Японці викували вже спеціяльний новий термін на означення молодечих злочинів: „тайозоку", що значить — „викривлене сонце".

● **У Чехословаччині** пиятство поширилося в такій мірі, що в „парляменті" цієї сателітної держави вигринуло домагання заборонити всякі публічні реклями алкогольних напоїв. На 12,500,000 мешканців ЧСР в останньому році зареєстровано 40,000 алькоголіків, — найважчих, так би мовити, шпитальних випадків. У Празі, що має 1,000,000 мешканців, є 1,667 льокалів, ресторанів і кaварень.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Acepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВА ЯДРОВА ЕКСПЛЬОЗІЯ

У неділю 26-го серпня з Білого Дому повідомлено про нову пробну експльозію ядрової зброї в Совєтському Союзі. В повідомленні сказано коротко, що Совєтський Союз перевів нову пробу ядрової зброї в Центральній Азії і що сила цього пробного вибуху була дещо менша від сили одного меґатону, себто виносила менше, як 1,000.000 ТНТ, звичайного вибухового матеріялу. З цього важко виробити собі опінію про те, яку саме бомбу совєти експльодували, атомову чи водневу, бо могла б бути або одна, або друга. В американському повідомленні сказано тільки про „ядрову" зброю. Сила одного меґатону, якщо оцінювати її теперішніми категоріями, не є надзвичайна, бо Америка переводила вже проби атомових бомб із силою „багатьох меґатонів". Але в цій черговій, від 1949-го року вже 13-ій з черги, пробній ядровій експльозії в Совєтах є деякі моменти, на які звертають увагу американські коментатори.

Поперше — що підкреслено теж і в офіційному американському повідомленні з Білого Дому — совєтські експльозії відбуваються у великій таємниці і про них завжди перша повідомляє — Америка. Це з багатьох боків інтересно. Сама Америка перевела таких проб ядрової зброї багато більше, але за кожним разом інформується про це публіку наперед. Про кожну американську пробу з ядровою зброєю довідується світ часто вже за кілька тижнів перед такою пробою переводиться відповідну підготову, щоб виключити будь-яку можливість припадкових жертв. Совєти, натомість, експльодують бомбу, не турбуючись про те, що вона може потягнути за собою припадкові жертви. Це характеризує дві системи, вільну американську і рабовласницьку совєтську. У вільній американській системі людське життя і добробут людини мають найбільшу вартість, а в рабовласницькому Совєтському Союзі вони взагалі не мають жадної вартости. В Америці держава є власністю народу, а в Совєтах люди є власністю держави.

Друга інтересна справа із совєтськими ядровими експльозіями — це поінформованість Америки. Безпосередньо, або найвище через кілька годин після кожної совєтської проби Америка, а не Москва, повідомляє про неї офіційно світ, а Москва опісля тільки признанням або мовчанкою потверджує це. Звідки має Америка ці інформації? Відповідну ролю в цьому грають сейсмографічні та інші інструменти. Крім того, на американських базах довкола Совєтського Союзу постійно переводиться всілякі записи і спостереження, включно з аналізою повітря, що теж може навести на відповідні висновки. Нарешті, в американських коментарях натякається, що в цій поінформованості про кожночасні проби з ядровою зброєю за залізною заслоною може „грати свою ролю" і американська розвідка. Очевидно, що офіційно з американського боку не подасться жадних вияснень щодо джерел цієї поінформованости про ядрові експльозії в Совєтах, і добре, що цього не робиться, а проте для американської публіки і для світу відрадним явищем є факт, що Америка ці інформації має. Бо, маючи ці інформації, вона може мати й інші. А поінформованість є першою ґарантією проти таких несподіванок, як їх пережито в Перл Гарборі під час другої світової війни.

НАГЛА СПРАВА

Минулої п'ятниці, 24-го серпня, відбулася в Ню Йорку спеціяльна конференція авторизованих урядом добровільних допомогових організацій, включно з нашим ЗУАДКомітетом, на якій звернено увагу на велику наглячість в переселенчій акції. Справа бо в тому, що формально ще тільки до кінця цього місяця можна вносити до державного департаменту ашуранси, необхідні для переселення втікачів з Европи до Америки на підставі спеціяльного переселенчого закону. Це є остання нагода скористати з цього закону, а пропущення цієї нагоди може назавжди закрити двері до Америки не одному з наших людей.

ЗУАДКомітет робив і робить усе можливе, щоб цієї нагоди не пропустити. Але — вдармось в груди — він робить це майже в забутті і без більшої активної допомоги збоку нашого суспільства. У нас багато пишеться і говориться про „високу політику", від початку вакацій у нас багато гомону про вакаційно-відпочинкові оселі та імпрези і чим більше ми індивідуально і як спільнота „поростаємо в пір'я", тим більше забуваємо нашу першу повинність і нашу найвищу політику: потребу і обов'язок допомоги та рятунку живих людей, тих наших братів і сестер, які допомоги і рятунку потребують та яким ми можемо допомогти і яких можемо врятувати. Отже, не забуваймо про них, не забуваймо про їхню надію — ЗУАДКомітет. Це є нагла справа!

УСПІХ ДОЛЛЕСА У ЛОНДОНІ

Державний секретар Джан Фостер Доллес може справедливо хвалитись великим успіхом, що його записав він минулого тижня у Лондоні, як керівник тієї американської закордонної політики, що — згідно з принципом Д. Д. Айзенгавера, стосованим у всіх ділянках національного життя, — мусить ступати „серединою дороги". Вибрати середину дороги в міжнародному конфлікті, що вибух наслідком акту націоналізації Єгиптом Компанії Суезького Каналу з 26 липня цього року, було нелегко: з одного боку палкий, чуттєвий, фанатичний націоналізм єгиптян, що — як усі народи, які здобули державну незалежність після довгих сторіч неволі, — страшенно чулий на пункті своєї державної суверенности і рівноправности, з другого боку обурення Англії й Франції, близько сто років фактичних власників Суезького каналу і все ще посідачів могутніх збройних сил, що ними відразу почали погрожувати Єгиптові. Трудність З'єдинених Держав у цій ситуації полягала в тому, що Англія і Франція — це найближчі, найпевніші і найцінніші союзники Америки, з якими Америка зв'язана чи то мовно (Англія), чи ідейно (гасла Французької революції і поміч Франції у визвольній боротьбі ЗДА), — водночас же ЗДА не тільки не мають найменшої причини до будь-якого спору з арабським світом узагалі, а Єгиптом зокрема, але, навпаки, мають всі політичні й господарські причини, щоб жити з арабським світом у найбільшій приязні. І тому ЗДА були головним і успішним посередником в англо-єгипетських переговорах, що закінчились 27 липня 1954 р. договором про евакуацію Суезу в користь єгипетської суверенности, тому ЗДА займають невтрально-посередницьку позицію в затяжному арабсько-ізраїльському спорі, відмовившись продавати зброю Ізраїлеві, і тому ЗДА були б надзвичайно раді, якби війна в Альжирі закінчилась і Франція розв'язала проблему Альжиру більш-менш так, як розв'язала її в Марокко й Тунісії.

Мудрість Дж. Ф. Доллеса в справі Суезького каналу проявилась у тому, що він відразу, в першій стадії конфлікту, солідаризувавшись з Англією і Францією, як своїми союзниками, та осудивши спосіб, в який Гамаль Абдель Нассер проголосив націоналізацію Компанії Суезького Каналу в супроводі драматично-бомбастичних погроз „боротьби до останньої краплини арабської крови", водночас заграв на проволоку: він полетів 31 липня до Лондону і там переконав представників Англії і Франції, щоб — поки йти війною проти Єгипту — вони пробували мирним шляхом осягнути порозуміння. Арґументація Доллеса була дуже проста: якщо Англія і Франція почнуть воєнною фльотою і військом здобувати обшир Суезького каналу, забудеться вся проблема свободи плавби Суезьким каналом і світ, замість осуджувати диктаторські жести Нассера, буде йому співчувати, а проти англо-французького „імперіялізму й колоніялізму" насторожиться. Тому, мовляв, не слід давати жиру арабському націоналізмові й комуністичній пропаґанді, а треба мобілізувати публічну опінію по своєму боці й доказати Єгиптові, що вимога вільної плавби Суезьким каналом — не англо-французька вигадка, а міжнародна життьова конечність. Відсіль і зродилась концепція великої міжнародної конференції. Правду мали опозиціонери Лондонської конференції, що її склад не був цілком справедливий, бо, напр., поминено арабські держави, найближчих географічних сусідів Суезького каналу, та поминено формальних спадкоємців австро-угорської монархії, яка була сиґнатарем Константинопільської конвенції в справі Суезького каналу з 1888 року. Але правдою є теж, що 1) 24 державам, репрезентантам на Лондонській конференції від 16 до 22 серпня ц. р., належить таки 95% пересічного річного тоннажу, що пливе Суезьким каналом, 2) коли б запросили арабські держави, то, за тим самим географічним принципом, треба було б запросити й Ізраїль, а це напевно загострило б атмосферу на конференції і 3) запросивши туди Єгипет, СССР і такі невтральні країни, як Індія чи Індонезія, та прийнявши згори принцип, що на конференції не буде голосування, відразу була виелімінована тенденція змайоризувати Єгипет і накинути йому волю більшости; 4) ЧСР, Мадярщина, Польща й Югославія — це все одно підголоски совєтської закордонної політики.

Майстерність дипломатії Доллеса виявилась ось у чому: передусім він виступив, як речник усіх трьох західніх великодержав, отже й Англії та Франції. Підтримавши ці дві держави авторитетом ЗДА, він водночас зобов'язав їх морально до такої поміркованости в тоні й змісті вимог, яка уможливила йому, репрезентантові ЗДА, виконувати свою ролю речника одностайної „великої трійки". Тому на Лондонській конференції не було персональних випадів проти Нассера, що їх можна було сподіватися головно з французького боку. По суті, Доллес проголосив принцип, що проблема Суезу є проблемою не політики, а техніки. Політику, мовляв, взагалі треба відмежувати від плавби Суезьким каналом, а власне острах, що Єгипет користуватиметься політичними мотивами для упривілеювання чи дискримінування кораблів то одної то іншої держави, викликав увесь той конфлікт. Те міжнародне довір'я до бездоганного функціонування плавби Суезьким каналом, доступної всім державам і націям в усі часи війни і миру, можна привернути тільки тоді, коли: 1) буде створений міжнародний чинник для управління каналом на спілку з Єгиптом і 2) коли суверенність Єгипту в обширі каналу буде пошанована, бо, мовляв, Суезький канал знаходиться в Єгипті, але плавба по ньому — це інтернаціональний інтерес, отже інтернаціональна проблема. Принцип „відполітизування" Суезького каналу і відмова від реституції прав знаціоналізованої Компанії Суезького Каналу, наче автоматично виключили пристрасний тон дискусії. З черги це створило примирливо-дискусійну атмосферу, в якій всі учасники конференції, численні прем'єри і майже всі міністри закордонних справ, старалися знайти таку компромісову формулу, яка не тільки ґарантувала б свободу плавби каналом, але й брала б під увагу чулість Єгипту в точці його суверенности. Тому з чотирьох членів „групи меншости" — СССР, Індія, Цейльон і Індонезія — під самий кінець конференції СССР фактично опинився в ізоляції, бо три названі невтральні країни недвозначно дали пізнати, що й вони не мали б нічого проти проєкту Доллеса, якщо прийняв би його Єгипет. Вони відмежувались від СССР, побачивши (бо ніхто не міг цього не бачити) виразну злу волю Шепілова, заінтересованого в розсварюванні, а не в замирюванні. Останнім майстерним ходом Доллеса було вплинути на створення такого складу „посередницької комісії", як речника Лондонської конференції, щоб ніхто у світі не міг посуджувати цю конференцію, як репрезентацію „західнього імперіялізму й колоніялізму". На тих 5 членів-держав — тільки одна невтральна Швеція є европейською державою, ЗДА належать до американського континенту і їм трудно закинути „імперіялізм і колоніялізм", Іран — це мохаммеданська Азія, Етіопія — це кольорова Африка, а Австралія теж далека від імперіялістично-колоніяльних затій. Коли ж ще головою тієї комісії став прем'єр Австралії Роберт Гордон Мензіс з авторитетом великого державного мужа, а репрезентантом ЗДА Лой Гендерсон із славою приятеля колишніх колоніяльних народів, то, очевидно, не стало місця ані для англо-французького, ані для єгипетського гороїження.

І хоч у Лондоні і Парижі сердяться на Доллеса ті, які воліли б рискувати війну з шансом, що у висліді війни щезне з політичного овиду Гамаль Абдель Нассер, проте авторитет ЗДА і персональний авторитет Дж. Ф. Доллеса зріс у всьому широкому світі. На прикладі дипломатії ЗДА в конфлікті за Суез виявилось, що принцип — розв'язування всіх міжнародних проблем мирними засобами — не є пустим звуком.

Мілена Рудницька

ЖІНКИ НА НОМІНАЦІЙНИХ КОНВЕНЦІЯХ

Номінаційні конвенції Демократичної і Республіканської партій були знаменитою показовою лекцією для кожного, хто цікавиться питанням, яку ролю грає американка в політичному житті своєї могутньої країни. На цих багатолюдних зборах активу двох провідних партій можна було наочно спостерігати питомий тягар жінки та форми її впливу на політичні події, в даному ж випадку її вплив на найважливіше рішення, перед яким американський народ стає що чотири роки: хто має очолювати ЗДА і, разом з цим, вільний світ?

Скрізь повно жінок...

Якщо значення жінок в американській політиці міряти кількістю присутнього на обидвох Конвенціях жіноцтва, то треба прийти до висновку, що це значення дуже велике. Бо і в Інтернаціональному Амфітеатрі в Шикаґо і в Коров'ячій Палаті в Сан Франсіско просто роїлося від жінок. Не тільки у величезних конвенційних залях, але й в кулюарах та в розкішних готелях, де зупинилися делеґації та де відбувалися позакулісові політичні наради, де люди дебатували й бавилися, сперечались і танцювали, — скрізь повно було жінок.

Звичайно, не всі ці жінки брали участь в одній чи другій конвенції в характері делеґата або заступника, себто не всі мали безпосередній вплив на найменування кандидатів на уряд президента й віце-президента ЗДА та на схвалення передвиборчої партійної плятформи. Але ж і не всі чоловіки, що з'їхались були до Шикаґо або до Сан Франсіско, були делеґатами! Все ж кількість делеґаток була поважна. На республіканській конвенції на загальне число 1323 делеґатів і кількасот заступників було 555 жінок. Мабуть ще більше жінок в характері уповноважених делеґатів або заступників було на конвенції демократів. Дуже багато жінок були активні в технічному, себто канцелярському та пропаґандивному апараті конвенцій. Але найбільше було таких, що приїхали в гості. Приїхали з своїми чоловіками, батьками чи приятелями, або й без них, приїхали, щоб зустрітись із знайомими та провести приємно час, щоб бачити людей та щоб їх бачили, коротко кажучи, приїхали приваблені грандіозним і дуже інтересним видовищем, що відбувається тільки раз на чотири роки і тільки в Америці, ніде інде в світі!

Допоміжні сили й делеґатки

Пригляньмося ближче кожній з цих категорій учасниць конвенцій.

Про жінок, як допоміжний персонал, зайва річ ширше говорити, бо це ділянка праці признана жінкам віддавна. В усіх великих установах і підприємствах усього світу жінки займають у цій ролі безконкуренційне становище: без штабу анонімних секретарок, друкарок, телефоністок тощо — годі собі уявити правильне функціонування бюрократичної машини. Нагорі чоловіки приймають рішення, виготовляють пляни, творять концепції і кидають гасла, а малу, але необхідну, роботу виконують жінки. Тож, природна річ, було безліч цих безіменних бюрових помічниць на обидвох конвенціях. Поруч них треба відзначити жінок, що метушились як пропаґандистки: носили транспаренти, продавали відзнаки, роздавали пресові повідомлення тощо. Тут треба теж зарахувати жінок, що віддавали велику прислугу своїм партіям, збираючи фонди на майбутню виборчу кампанію.

Друга категорія жінок — це делеґатки. Поважна їх кількість в Інтернаціональному, Амфітеатрі і в Коров'ячій Палаті свідчить про те, що обидві партії рахуються з жінками. Рахуються з ними

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЕКСТЕРМІНАЦІЯ СЕЛЯНСТВА В СССР

Статистичний збірник „Народное хозяйство СССР", крім чисел про кількість населення і про розвиток окремих ділянок совєтської індустрії та сільського господарства, про що вже була мова у передовій статті „Свободи" з 23 серпня ц. р. у статті п. н. „Цифри обвинувачують", подає цікаві дані про клясовий склад населення Совєтського Союзу.

Так само, як подані в цьому ж збірнику дані доводять, що за роки 1940-1955 Україна мала дефіцит населення у висоті 13,230.000 осіб, і що Москва проводить супроти України політику не тільки людностевої, але й економічної екстермінації, також і дані про клясовий склад населення дуже характеристичні, бо вони не тільки дають яскравий образ знищення т. зв. буржуазних кляс, але й доказують, що Совєти ведуть послідовну політику на знищення селянства взагалі і на повну пролетаризацію всього совєтського населення.

У таблиці про клясовий склад населення Совєтського Союзу, надрукованій у згаданому збірнику на стор. 19, подані в процентах дані про клясовий склад населення СССР за роки 1913, 1928, 1937 і 1955.

В таблиці подано, що в 1913 році усіх робітників і державних службовців та урядовців було 17 процентів. За перших десять років совєтської влади, в 1928 році це число збільшилося на 0.6 процента — до 17,6%. За дальших не цілих десять років, у 1937 році це число зросло більше як у два рази, бо до 36.2 проц. Ще за 18 років, у 1955 році — кількість робітників і службовців в СССР нараховувала 58.3 проц., значить майже шістдесят процентів всього населення СССР.

Це є дуже прикметна річ, що в офіційних статистичних даних числа робітників і службовців подано не окремо, а зведено докупи. Чи це не значить, що імпозантна кількість робітників і службовців мала б показувати, якого високого рівня досягла індустріялізація СССР, а з другого боку приховувати неймовірну роздутість непродуктивного апарату управління, бюрократизацію країни, що є характеристичною ознакою совєтської системи.

З другого боку, таблиця подає в цифрах наочну картину знищення селянства і дрібних, здебільша сільських ремісників. В 1913 році, за царської влади, на всіх просторах теперішнього СССР було на 100 процентів усього населення 66.7 проц. селян-одноосібників (без т. зв. куркулів) і необ'єднаних в кооперативах доморобних та ремісничих робітників. Це число в перших десяти роках совєтської влади — з розподілом поміщицької землі між селян — збільшилося навіть до 74,9 проц. всього населення. Але після примусової колективізації, переведеної усіма можливими засобами державного і партійного терору, це число за не цілих десять років з 74,9 проц. упало на 5,9 проц., словами — п'ять і дев'ять десятих процента. До 1955 року з цієї велетенської понад стомільйонової кляси селянства залишилося, як подає тепер офіційна статистика, в 1955 році тільки ... 0,5 процента.

Що сталося з цим одноосібним селянством? Згадана таблиця подає інформації і про це, бо з неї довідуємося, що на його місце прийшла нова суспільна кляса — колгоспне селянство і об'єднані в совєтських кооперативах доморобні робітники. Ця кляса нараховувала в 1928 році тільки 2,9 проц. всього населення СССР. Після проведення колективізації вона зросла раптово до 57,9 проц. в 1937 році. З того часу, з відходом щораз ширших мас селянства до індустрії, зокрема до гірництва, цей процент постійно зменшується. Минулого, 1955 року, було в СССР вже тільки 41,2 проц. колгоспників, що разом з 5% ще існуючих одноосібних селян дає загальну кількість селянства на 41.7 процента.

Порівняння цифр про зріст робітничої кляси в СССР і про поступове зменшення селянської кляси доводить з усією наочністю, що Москва проводить на всій території Совєтського Союзу послідовну екстермінацію селянства, як суспільної кляси. Практично беручи, селянство знищено вже майже повністю, бо ж колгоспні селяни в Совєтському Союзі — це сьогодні такі самі робітничі пролетарі, як робітники фабрик чи копалень. Тому треба сподіватися, що й офіційно, в опублікованих статистиках, процент колгоспного селянства буде постійно зменшуватися.

У примітці до таблиці про клясовий склад населення СССР в згаданому збірнику подано ще, що з початком 1956 року кількість робітників, державних службовців і членів їх родин становила 117 мільйонів осіб, кількість колгоспників, об'єднаних в кооперативах доморобних робітників і членів їх родин виносила 82 мільйони осіб і кількість селян-одноосібників і необ'єднаних в кооперативах доморобних робітників та членів їх родин виносила тільки один мільйон осіб з-поміж населення.

В таблиці подані вкінці дані про повне знищення таких суспільних кляс, як поміщики, велика і дрібна міська буржуазії, торгівці і куркулі. В 1913 році всі ці верстви, разом беручи, складали 16,3 проц. населення. Після революції, в 1928 році їх залишилося було тільки 4,6 проц. До 1937 року всі ці кляси безоглядно й дорешти винищено. Кількість їх і в 1937-му і в 1955-му році позначена зером.

Шістдесят процентів робітників і 40 процентів колгоспних селян, колгоспників — такий в загальному клясовий склад населення Совєтського Союзу. Цифри ці доводять, що в Совєтському Союзі відбувається процес повної пролетаризації населення, який каже навіть сподіватися, що незабаром треба буде викидати із гербу СССР й окремих республік серпа, як символ селянства, і залишати тільки робітничий молот.

НА БУР'ЯНИ...

На бур'яни, облиті жовчю
Холодна мжичка миготить,
І скалить осінь зуби вовчі,
І дуб заковується в мідь.

Дитя, збираючи кислиці,
Наступить на колючий глід...
О, серце, чи ж тобі присниться
Щасливий біль дитячих літ?

М. Рильський

НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

У СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ІВАНА ФРАНКА

Збірник праць і статтей, приготованих на Наукову Конференцію 12 і 13-го травня 1956.

(64)

Вол. Дорошенко

СТРАДНИЦЬКИЙ ШЛЯХ ІВАНА ФРАНКА

Це була якась стихійна сказати б, ірраціональна любов, що раптом охопила Франка, наперекір розумові. Любов безнадійна, бо та панночка — Целіна Журовська — поштова урядичка („Маніпулянтка"), яку побачив він на пошті, надаючи листа, навіть не звертала на нього ніякої уваги, та й сам він був зв'язаний уже з іншою жінкою. На жаль, його дружина не тільки не могла відтягнути Франка від його хворобливої пристрасти, а, навпаки, ще більше її розпалювала, затруюючи своєю поведінкою його життя.

Ольга Хоружинська була жінка добра, розумна й освічена, але, з природи схильна до нервової слабости, вона потребувала особливо корисних умовин життя. Якби вона жила в Києві, в привичній атмосфері, то мабуть була б така сама здорова на душі, як і її обидві сестри. Але у Львові, в незвичних, чужих умовинах, здалека від родини, та й ще в злиднях, психіка її заломилася й вона чимраз більше занепадала душевно. В наслідку цього Франко не знайшов у подружньому житті щастя й мучився, роздираний коханням до чужої жінки й нестерпними умовинами сімейного життя, створюваними хворою дружиною.

Гр. Величко в своїх спогадах, згадуючи про те, які відносини були в домашньому житті Франка, скільки мусів він витерпіти від власної дружини, не завагався назвати ці відносини пеклом.[13] Про те, яка заздрісна була Ольга Федорівна за чоловіка, як вона просто ненавиділа жінок, підозріваючи їх у спокушуванні чоловіка, оповіла нам із властивим їм талантом покійна Катря Гриневичева в своїм спогаді „Зустрічі з поетом", друкованім в мюнхенському журналі „Арка" (1948, ч. 1, ст. 11—14).[14]

А я сам пам'ятаю, як брутально поставилася Франчиха до наших товаришок-курсанток, що приїхали влітку 1904 р. до Львова на курси українознавства. Добрячий Франко, маючи вільну кімнату в своїй віллі, запропонував дівчатам оселитися в нього, але Ольга Федорівна так повелася з ними, що вони готові були провалитися від сорому крізь землю. Про це, зрештою, згадує докладно в своїх споминах покійний Дм. Дорошенко.

Про непривітні домашні обставини в житті Франків згадують і інші мемуаристи.

На початку 1903 р. перебував у Львові Сергій Єфремов. Тут працював він над своєю працею про життя й діяльність Івана Франка і часто заходив до нього, щоб покористуватися його бібліотекою. „І кожного разу, — каже він, — був приголомшений і прибитий його хатніми обставинами". Про прикру вдачу Франчихи оповідає й М. Павлик у своїх листах до Драгоманова (пор. його „Переписку" з Драгомановим з років 1886-1894, томи VII і VIII). Не кращі були й зовнішні обставини Франкового життя через хворобу й негосподарність дружини.

На непривітний вигляд віллі поета і знадвору і всередині звертають увагу українські пані, що його відвідували, передовсім К. Гриневичева у згаданому спогаді (пор. ст. 16 „Вісника" ООЧСУ), а також Наталія Романович-Ткаченко, яка відвідала Франка в січні 1906 р. Вона характеризує віллю, як „пустку". Такою пусткою віяло і всередині. Не було дбайливої жіночої руки, яка дбала б про охайність та вигоду.

Франко, — згадує Ткаченкова — жив сам-один. Якась жінка приходила до нього робити порядки і щось зварити раз на два дні. Коли Ткаченкова прийшла, поет щось собі варив. Він сказав їй: „Сідайте біля вікна, там свіжіше, а я зараз закінчу: варю собі каву на ранок, кулешу на день та ще компот на десерт". Розмовляючи, згадав Франко й про своє „чудне подружжя" та при цьому сказав, що його дружина часом бозна чого наговорить, але він мовчить. „О, се треба вміти мовчати, — додав. — Се ціла наука" (ст. 155).[15]

— — — — — — — — — —

5. Захоплення Журовською

Шалене захоплення Целіною Журовською, яке мучило Франка цілих десять років, та зв'язані з цим муки, підсилювані злиднями, непривітним родинним життям та громадськими відносинами, не могли не відбитися на його творчості.

Сам Франко, згадуючи в листі до А. Кримського з 16 серпня 1898 р. про це кохання, признається, що наслідком його були оці його твори: оповідання „Маніпулянтка", „Зів'яле Листя", дві п'єски в „Ізмараґді" й повість „Лель і Полель". Стоколоса „Маніпулянтки" — це сам Франко. Так само і відносини Начка Калитовича до Реґіни Закшицької в „Лель і Полель", або Рафаловича до Реґіни Скальської в „Перехресних стежках" нагадують відносини Франка до Целіни Журовської.

[13] Див. „Спомини про Івана Франка". Збірник „Іван Франко". Вид. „Книгоспілка", Київ 1926, ст. 307-308.

[14] Передрукували його в цьому році „Вісник" ООЧСУ, ч. 5, ст. 13-17 та паризьке „Укр. Слово", ч. 756-757 (в скороченні).

[15] Про Ольгу Федорівну, її вдачу й дивацтва я ширше згадую в своїх спогадах про Франка, друкованих у „Свободі" 1952 р. (пор. чч. 139, 142 і 149).

ТРИБУНА У.Н.СОЮЗУ

Рік II — Серпень 1956 — Число 8

ЧЕРГОВИЙ ВКЛАД УНС

У вівторок 28-го серпня закінчено на Союзівці черговий вже третій з ряду одномісячний вакаційний курс українознавства. Закінчило його 20 студентів з різних частин Америки, між ними теж один студент з Канади. Тим самим наша спільнота знову збагатилась двома десятками юнаків і юначок, свідомих свого українського походження та великого багатства своєї української спадщини. — Певно, сьогодні важко було б сказати, чи й наскільки вони цю свідомість використають, чи й наскільки буде для української спільноти та української справи користи з тієї свідомости, але це в нічому не зміняє ані вартости і важливости курсів, ані їх значення для нашої спільноти. Кожна бо родина і кожна суспільність намагається та докладає всіх зусиль, щоб запевнити якнайкраще виховання свого доросту, бо це виховання вже само по собі є ґарантією будучности дорастаючої ґенерації, а тим самим і спільноти.

Вакаційні, чотиротижневі курси українознавства на Союзівці започаткував Український Народний Союз, як відомо, три роки тому. Загально схема тих курсів відома. Курсанти рекрутуються переважно з-поміж народженої в Америці молоді у віці від 16 до 20 років. Вони платять заледве половину коштів самого побуту на цій вакаційній оселі, при чому часто дістають стипендії від поодиноких громадян чи від інституцій, головно від організацій молоді, на покриття і цього видатку. Другу половину коштів побуту, як і всі кошти, зв'язані з курсами, покриває сам УНСоюз.

Курси початково були тією „першою пробою", якої вимагає кожна нова акція. Після трьох років практики, ця проба перетворюється вже в систему і систематичним можна вважати вже цей, третій з черги курс, який тількищо закінчився. Студенти були в основі поділені на дві групи, початківців і заавансованих у знаннях тих предметів, що їх на курсах навчається: українська мова, література і культура, історія й географія України та загальні знання про Україну. Учителі мають дуже обмежений час, але вони з великим успіхом його використовують; при чому допомагає їм дуже серйозне ставлення до навчання з боку самих курсантів. Очевидно, що жадного предмету не можна за так короткий час вивчити і опанувати, але про кожний з тих предметів можна набрати загального поняття, набрати того, що називається свідомістю. А це головне.

Практика трьох років більше, ніж виправдала ці курси. В останньому виданні нашого англомовного „Українського Тижневика" заінтересовні могли прочитати ентузіястичні голоси самих курсантів про ці курси, як і вичитати той великий ентузіязм, з яким вони говорять про своє українське походження та свою українську спадщину на підставі цих курсів. З цим ентузіязмом вони підуть в життя і саме в цьому можна добачувати той великий вклад, що його дає в наш розвиток УНСоюз цими курсами. Нам бо найбільше потрібно ентузіязму й ентузіястів, нам і нашій дорастаючій генерації потрібно саме того ентузіязму, що казав нашим першим піонерам у цій країні, серед всіляких невідрадних обставин творити „Американську Україну", будувати свої церкви і народні доми, гуртуватися в свої громади та великим коштом і великим зусиллям промощувати українській правді путь, однаково, як серед менше свідомих земляків своїх, так і серед своїх американських співгромадян.

Очевидно, що курси українознавства на Союзівці це тільки і далеко не найбільша ділянка праці УНСоюзу та його дбання про нашу спільноту в теперішньому і на майбутнє. Всіх галузей праці УНСоюзу для цієї ж нашої спільноти, усіх вкладів УНС в її розвиток, ані не злічити, ані не описати. Цим УНСоюз не робить нічого надзвичайного, він не робить цього ані для „кредиту", ані для слави. — Він тільки виконує свій обов'язок, свою списану і несписану в статуті повинність. — Але арґумент цих курсів повинні використати організатори УНС, урядовці його Відділів та й рядові члени на те, щоб переконувати тих, які ще не є в організаційних рядах УНСоюзу, щоб вони виконали теж і свою повинність, і свій обов'язок супроти своєї спільноти і включились у ці організаційні ряди УНСоюзу. УНСоюз виконує свої обов'язки і свою повинність супроти своїх членів і всієї української спільноти та української справи, отже й кожний, хто вважає себе українцем, повинен виконати свій обов'язок і свою повинність відносно УНСоюзу та стати його членом.

Г. Герман

ЗБОРИ І ПРАЦЯ

В дискусії над потребою відділових зборів треба пам'ятати, що збори не становлять собою цілі, але є засобом до осягнення цілей організації. Яка користь може вийти із зборів, якщо вони переведені тільки на те, щоб виконати формальність або задовольнити статутові вимоги? Такі збори ані не задовольнять членів, ані не мають притягаючого впливу на тих, що могли б стати членами.

Відділові збори будуть успішні тільки тоді, коли вони матимуть на меті виконати якісь завдання, якусь працю. Так завжди бувало, що праця єднала членів духово, а при праці зростала солідарність членів і сила Відділу, як зорганізованої одиниці. При спільній праці виробляються здібності поодиноких осіб, пізнається характер кожного члена і плекається взаємне пошанування між членами. Тільки праця веде до поступу і до розвитку організації, бо до активного Відділу прибувають нові члени самовільно і з охотою.

Головною проблемою наших Відділів не є питання, як зібрати членів на відділові збори, але до якої праці заставити усіх членів. І тут повинні послужити цілі нашої організації, її минулі досягнення, і сьогоднішні завдання. Давати допомогу поневоленому народові, спричинитись до розбудови своєї громади, допомагати членам свого Відділу — це вимоги, яких не можемо не добачати.

Відділ, що шукає зорганізованої праці для своїх членів, не потребує далекосяглої мети, яка вимагає праці понад сили членів. Краще взяти собі за ціль незначну працю та виконати її, ніж мати далекосяжні пляни і нічого не робити. В одному містечку є американський клюб, який в своїй праці обмежився до фінансування окулярів бідним дітям. Слава про цей клюб не виходить поза межі даного містечка, але клюб розвивається і зростає, бо робить добре діло.

Щоб нести допомогу своїм членам, своїй громаді і своєму народові, Відділ мусить роздобути трохи гроша. Методи до набуття грошей загальновідомі. Одначе, наперед треба мати проєкт на зужиття грошей, а тоді легше буде його роздобути.

Скаже хтось, що до такого діла потрібно проводу. Цей провід є в кожнім Відділі. Але треба пізнати членів, треба розвідати про здібності кожного члена, і треба дати членам нагоду виявити ці здібності.

ПРИКЛАДНЕ „СОЮЗОВЕ ПЛЕМ'Я"

На цій фотографії бачимо одну родину, яку оправдано можна назвати — „союзовим плем'ям". Це є родина Зепків з Акрон, Огайо, що нараховує понад 40 осіб (на фото є їх 39) і всі з них є членами Українського Народного Союзу. З цієї родини, п-ні Ґеновефа Зепко-Жеребняк (стоїть друга справа в другому ряді) є, не зважаючи на свій молодий вік, уже довголітнім членом Головного Уряду УНСоюзу, а від останньої конвенції є заступницею головного предсідника. Біля неї справа стоїть її чоловік п. Жеребняк. У першому ряді справа сидять її мати і батько, п. Олекса Зепко.

Степан Куропась

УНСОЮЗ І НОВА ФАЗА УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ

Велике українське переселення з Европи до Америки по другій світовій війні закінчилося, думали ми всі. Рятунок і першу поміч всім тим українцям, жертвам великої війни, дали американські українці, як могли. Зорганізовано Українсько-Американський Злучений Допомоговий Комітет, який переніс львину частину тягару переселення. Репрезентанти „Зудаку" в Европі і Америці по громадах подбали, щоб оформити нових людей, постаратися знайти їм працю і дах над головою. Багато з них по приїзді самі дали собі раду, примістилися, підшукали собі працю і спокійно живуть. Але тисячі напливали до великих українських громад, і ними треба було опікуватися. Постали окремі комітети, знайшлися охотники допомагати добрій справі. Перед у всьому вели члени УНСоюзу. — Вони автами вганяли від стації до стації, зустрічаючи подорожніх, привозили до союзових чи народніх домів. Іншим разом раннім ранком вставали і брали їх на авта, щоб влаштувати десь на роботу. Тратили ті люди дні, місяці, а то й роки. Раз на тиждень, далі щодругий день — а вкінці — щодня. До тих союзовців, — коли ходить про Шикаґо, треба зарахувати д-ра Івана Смука, Дмитра Білецького, Павла Гринчишина і автора цих рядків. Минулося! УНСоюз сповнив своє завдання і дістав нагороду пильности — 20 тисяч нових членів.

Тепер всі ці нові еміґранти стали американськими горожанами, а як не стали, то є в процесі оформлення, і союзовці вже їм не помагають, бо нема потреби. — Ходять лише кілька разів тижнево, як свідки, для оформлення громадянських паперів, — а це не праця.

Та по всіх тих закликах — ЗУАДКомітету, що тисячі ще чекають на переселення, — те переселення таки прийшло. Думали ми, що тих кілька людей, які прийдуть до наших громад, це крапля в морі! Шапками накриємо їх. А зрештою, хто його знає, чи ЗУАДКомітетові вдасться їх перевезти. — Є обмеження.

А проте, час робить своє. — Зразу по кілька, тепер вже по кільканадцять, а може прийти й по кількадесят репрезентантів нової фази української еміґрації. А по громадах стан такий, що все благоденствує. Настав патріярхальний спосіб життя, перестали діяти комітети, перестали існувати переселенчі осередки, нема кому вийти назустріч новим еміґрантам. І хоч праці тепер є досить, нема кому за нею з новими людьми піти. Зате є багато та-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Д. Галичин.

ДЕ Ж ВИ — СОЮЗІВЦІ?

Є Ви всюди, в різних громадах, при різних ділянках громадської праці, а тільки не видно Вас при праці для УНСоюзу. Очевидно, таке твердження не відноситься до всіх Союзовців, бо ж винятки є. От, наприклад, був я тепер в Сан Франсіско. У п'ятницю, 17-го серпня, зібралось було біля 25 Союзовців у гостинному домі панства Блищаків. Пані Блищак є секретаркою місцевого Відділу УНСоюзу. Під час розмови пані Блищак заявила, що в її домі зібрались головно такі Союзовці-громадяни, що є активні в кожній праці, яка ведеться на терені Сан Франсіска з рамени української громади. — Вони активні у Відділі УНСоюзу, у відділі Українського Конґресового Комітету, а також і в місцевій українській парафії. Підтердження такої заяви пані Блищак знайшов я таки зараз у неділю, 19-го серпня, під час прийняття, — яке Управа місцевого Відділу УККА, влаштувала для делеґації УККА на конвенцію Республіканської Партії в Сан Франсіско. Там стрінув я знову тих громадян, що бачив їх у домі пані Блищак у п'ятницю. Вони не тільки прийшли на прийняття, але займалась його підготовою.

Тут маємо гарний приклад на те, як поодинокі члени УНСоюзу в даній громаді цікавляться Союзовими, а одчасно й іншими громадськими справами. Такий стан, очевидно, ідеальний, і можна б тільки побажати, щоб він заіснував у кожній громаді. Одначе, в багатьох громадах — справа мається зовсім інакше. Є Союзовці, що не є активні в жадній організації, та маємо багато також і таких, що активні в різних організаціях, а тільки не в УНСоюзі. Вони бо думають, що УНСоюз, мовляв, уже всьо має. — Він жеж має понад 71,000 членів та понад 18 мільйонів майна, а тому для нього немає потреби щонебудь робити.

Того роду наставлення є одною з головних причин такого членського стану, який є виказаний в сьогоднішньому рекордовому звіті. З цього виказу довідуємося, що УНСоюзу зменшив свій членський стан за місяць липень на 133 члени.

Могло б здаватись, що убуток 133 членів із такої загальної кількости членів, яку виказує тепер УНСоюз, не має великого значення. Та так воно не є. Що означає число 133 в такій організації, як УНСоюз, найкраще вказує нам такий приклад.

Упродовж останніх чотирох місяців, а саме березня, квітня, травня і червня, ми потрапили збільшити організацію всього на 117 членів. А було це так. У червні збільшення виносило 29, у травні 45, у квітні 14, а в березні 29, — разом 117. Отже треба було праці і зусиль чотирьох місяців, щоб збільшити Союз на 117 членів, а тепер за один місяць ми зменшили організацію на 133 члени, себто, на більше, ніж ми потрапили збільшити за чотири місяці! У такий спосіб, праця чотирьох місяців пішла на марне! Тому саме я і запитую: Де ж Ви, Союзовці, були, коли Ви допустили до того, щоб в одному місяці знівечити працю чотирьох місяців? Цей запит відноситься у першій мірі до урядовців, головних і відділових, до тих усіх, що забувають Франковий заповіт, що кожний з нас мусить дати одвіт за наші діла, за наші вчинки.

Наша відповідь на цей запит може бути тільки така: Від нині присвятимо більше часу і більше зусиль та більше уваги для праці в користь нашої організації. Від нині станемо в ряди активних Союзових працівників та постановимо, що вже більше не допустимо до того, щоб УНСоюз зменшував своє членство. Навпаки, подбаємо, щоб він з кожним місяцем збільшував кількість своїх членів. Це наша постанова, а одночасно і приречення, що ми цю постанову виконаємо.

ВИЯСНЕННЯ І ПОРАДИ

Лікарські оглядини. — Згідно з ухвалою Головного Екзекутивного Комітету, від 15 серпня 1956 р. можна прийняти нового члена на $1,000 забезпечення до 40 років життя без лікарських оглядин; досі було до 35 років. На $500 забезпечення можна прийняти до 45 років життя; досі було до 40 років. —

Щоб прийняти члена без лікарських оглядин, треба йому виповнити не-лікарську членську аплікацію. Були випадки, що секретар виповнив частинно лікарську аплікацію для прийняття члена без лікарських оглядин. Лікарські аплікації призначені для лікарських оглядин і вони не можуть заступати не-лікарських аплікацій, При виповнюванні не-лікарської аплікації треба впевнитися, що, даний кандидат на члена є в добрім стані здоров'я. Якщо б був сумнів щодо його здоров'я, треба його спрямувати до лікаря з лікарською аплікацією, хоч би вік кандидата дозволяв прийняти його без лікарських оглядин.

Справлення віку. — Старші віком члени, що мають грамоти вклясі „Т", не можуть вживати тих грамот за доказ свого віку, бо вік на грамоті кляси „Т" не сходиться з датою видання такої грамоти. На грамоті кляси „Т" поданий вік члена в часі прийняття на стару систему. Головна канцелярія радо висилає посвідчення про дату народження, яку член подав на своїй членській аплікації. Одначе, щоб справити вік члена або дату його народження, треба виказатися доказом — метрикою. Горожанські папери не є доказом правдивого віку.

Допомоговий фонд призначений на допомогу дорослим членам, бо вони платять до цього фонду по 8 центів місячно. Члени молодечого департаменту не оплачують ніяких фондів і не можуть користати з допомоги в разі каліцтва або недуги. По осягненні 16 років життя, член молодечого департаменту може доплачувати до своїх вкладок по 15 центів місячно на фонди, щоб набути права дорослих членів, включно з правами дістати допомогу в разі каліцтва або недуги. В тій цілі, член молодечого департаменту підписує окремий контракт про доплату 15 центів місячно по осягненні 16 років життя. Тоді він має теж привілей додати до додати до своєї грамоти контракт про подвійне забезпечення в разі смерти від припадку.

ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЯ ЗРОСТАЮТЬ РЕКОРДОВО

Згідно з повідомленнями Кенедієн Лайф Іншуренс Оффісерс Асошіешен, в Канаді занотовано за першу половину 1956 р. рекордово високу кількість обезпеченевих поліс на життя; в порівнянні з таким самим періодом часу в минулому році кількість власників обезпеченевих поліс на життя зросла на 16 відсотків.

„Канадійська Сцена"

„ГОРДІСТЮ УКРАЇНЦІВ ВСЬОГО СВІТУ" — НАЗИВАЮТЬ АМЕРИКАНЦІ. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ! „УКРАЇНСЬКОЮ ЗАМОРСЬКОЮ ТВЕРДИНЕЮ" — ВВАЖАЮТЬ ЙОГО УКРАЇНЦІ У СВІТІ! ЗМІЦНЮЙМО І РОЗБУДОВУЙМО ЩЕ БІЛЬШЕ ЦЮ НАШУ ТВЕРДИНЮ, ЗБІЛЬШУЙМО ЦЮ НАШУ ГОРДІСТЬ! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

† Д-р Лука Мишуга

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

(15)

ІДЕОЛОГІЧНІ ОСНОВИ „СВОБОДИ"

Вийшла орати

У тяжку хвилю зродилася „Свобода", як перший народній український часопис на американській землі. Щоб зрозуміти це сміливе на тодішні часи явище, треба взяти під увагу, що навіть тепер, по стількох десятках років поступу української справи, маємо ще в Америці яку половину нашого народу, зараженого москвофільством. По існуванні української держави в Европі й по геройських зусиллях нашої нації до визволення, по величних українських маніфестаціях в Америці, що нараховували по десять тисяч осіб, по численних публікаціях про Україну й український нарід англійською мовою та по тім, що вже є ім'я України і на американських шкільних мапах — маємо ще тепер багато газет в Америці, видаваних для нашого народу в протиукраїнськім дусі, маємо ще й тепер пропаґанду, яка вчить наш нарід уважати за найстрашнішого ворога Україну й українців. А коли тепер ще так тяжко дістатися до того збаламученого народу, відгородженого китайським муром від усього, що українське, то яке ж було положення „Свободи" тому сорок кілька років, коли вона мала до діла майже виключно з національно цілком неосвідомленим народом, у якого саме тому так легко було вмовити, що українство — це „чортове діло", це зрада свого народу і своєї віри та ідеї, бо „один русский нарід від Спижу по Камчатку". За цю ідею був же всемогучий цар московський і його амбасадори та консули в Америці! Та ще й православне духовенство, що то його цар вислав, щоб стало опікуном „бідного русского робітника". Крім того, Росію в Америці добре знали, а з нею знали, що значить і назва „русский". Отже, було чим величатись і до кого признаватись!

І про Польщу знали в Америці. І добре розуміли, що значить назва „польський", бо сотки польських революціонерів та інтеліґентів зробили розголос польському імені навіть задовго перед тим, поки зачав іміґрувати до Америки польський селянин чи робітник.

Навіть такий малий народець, як словацький, і цей зумів тоді стати в Америці національно твердою ногою, бо не було в нього роздвоєння, хоч щодо назви, а крім того, мав він між собою з самого початку поважне число світської інтеліґенції й духовенства.

Тільки один-одинокий, національно цілком неосвідомлений еміґрант із Закарпаття та наш лемко з Галичини були довгі роки без усякого свого рідного проводу. Зате опікуватися ним узялися московські аґенти й польське духовенство. Зверталися до нього й словацькі провідники, а вкінці почало забирати його під свою владу в мадярськім дусі виховане духовенство з Закарпаття.

Ота опіка відбивалася на народі дуже погано. Попри те через тертя й непорозуміння в наших власних рядах упав престиж перших українських працівників, що взаємно себе, і то дуже часто неслушно, обвинувачували за промахи, яких при піонерській праці прямо неможливо було виминути.

Та щастям було те, що в тім часі, коли появилося перше число „Свободи", вже було в Америці невелике число „подоляків" (лемки називали їх „бойками"), які походили з тих галицьких сіл, що були вже національно більше освідомлені, і де були вже читальні Просвіти. Ці вже звикли в старім краю читати українську книжку і газету. І ось з горсткою свідоміших лемків і з горсткою отих „подоляків" розпочато при помочі „Свободи" першу дійсно правдиву народну роботу, в основі якої положено українську національну ідеологію, що її пригадувала постійна цитата (вміщена нагорі під назвою часопису): „В своїй хаті своя правда і сила і воля — Тарас Шевченко". Про започаткування своєї праці писала „Свобода" (в перших своїх числах) таке:

„Кожний розумний і дбалий господар, коли вийде орати свою ниву, першим його старанням є, щоб ниву переорати, вичистити з каміння, з непотрібного бур'яну і з буйного пирію, що криється під скибою. Коли б хто не доложив свого старання й праці до очищення свого загону, тоді даремна вся його робота.

І ми, видаючи нашу „Свободу", пішли за прикладом старого досвідченого господаря-рільника. Насамперед купили ми плуг, то є українську друкарню, і вийшли орати на американсько-українську ниву, яка до цих пір облогом лежала.

Ми хотіли таки зараз сіяти зерно правди, волі й просвіти, але прийшли до пізнання, що так бути не може і даремна наша праця і видатки, коли не постараємося перше очистити українсько-американську ниву від каміння, будяків і непотрібного бур'яну.

Темнота народу, його легковірність дати обманюватися різним фальшивим пророкам, здирство й ненаситність гроша деяких долярових місіонарів, що вештаються між українським народом — це те каміння непотрібне, будяки".

Орючи ту ниву, треба було „Свободі" в першу чергу просвічувати нашу іміґрацію щодо її української назви і її українського походження, а заразом пробувати переконувати й американський світ про те, що ми не росіяни, поляки, греки, австріяки, словаки чи що там. Але з тим українізмом треба було підходити до нашого народу здалека. Треба було бути дуже обережним з назвами український і Україна, щоб не дати ворогам нової зброї у їхній акції відчуження народних мас від їх правдивих провідних синів.

Подібної боротьби за свою власну назву не зазнав тут ніякий інший нарід. Була вона особливо тяжка тому, що найбільшим ворогом нашим була темнота, та що ті, що їх наш нарід вважав своїми провідниками й опікунами, були на ділі московськими чи мадярськими платними аґентами, або людьми можливо доброї волі, але засліпленими московською і мадярською пропаґандою.

В порівнянні з тими колодами, польські перешкоди були ще найменші.

Читаючи перші статті „Свободи", завважуємо, що наші піонери не вибиралися орати народну ниву з голими руками. Вони мали готове й здорове зерно, мали добре знання національної справи. З їхніх статтей видно, як вони вчилися пізнавати лад у новім краю та як застановлялися добре над тим, чим є наш чоловік в Америці і чим є Америка. І видно, як вони намагалися ту придбану науку передавати українському іміґрантові в такій формі, щоб він міг її стравити.

З їхніх статтей можна пізнати, що вони вглиблювалися в соціяльні питання і в американське життя, що вони багато читали і багато думали, та що намагалися все те, що вважали гарним на землі Вашинґтона, вщепити в душі українських іміґрантів, а то й перещепити на українську землю в старім краю.

Ярослав Падох

ШЛЯХ ДО КАЛЕДЖУ

Нехай вибачать нам читачі те, що так часто підкреслюємо суспільне значення забезпечення й велику національну ролю забезпеченевої діяльности Українського Народного Союзу. Ми ніяк не бажаємо надуживати приметників „національний" чи „суспільний" для кращого бизнесу Союзу. Побіч суто національної роботи, яка слідна на всіх ділянках нашого громадського життя, основним завданням Союзу є діяльність господарська, отже „бизнесова". Але діяльність та є так тісно пов'язана з найповажнішими суспільними інтересами нашої громади, що її годі від них відділити. Торкнімось сьогодні одного з них: суспільного значення забезпечення нашої молоді.

Досі ми дбали про забезпечення молоді дуже мало і дуже доривочно. Систематичної акції забезпечення молоді від всіх витівок долі наша суспільність у своїй цілості, чи бодай більшості, ще досі ніколи не вела. Зрозуміння для цього важливого діла серед нашої громади ні тут, ні в рідній краю ніколи не було. Тільки дуже незначна кількість наших батьків в минулому і навіть сучасному подбала про забезпечення на майбутнє своїх дітей, їх фізичного і духового росту. Говоримо про справжнє забезпечення, не тільки номінальне, на якусь дрібну суму, яка на ділі ніяким забезпеченням бути не може. Коли й наш Союз налічує чимале число т. зв. молодечих поліс, то величезна більшість з них ніяк не може називатися дійсним забезпеченням. Одні з них будуть виплачені не самій молоді тільки її спадкоємцям, інші дістануться до рук обезпеченого щойно у його старшому чи зовсім старому віці, а величезна більшість поліс платних вчасніше, тобто у 18 році життя забезпеченого, є мінімальної висоти 500 дол. Якої помочі в житті ждати молодій людині від над міру скромної суми 500 долярів, коли внаслідок приречення долі вона втратить допомогу батьків раніше, ніж сама зможе за себе подбати? Чи ця марна сума допоможе їй закінчити середню школу, або започаткувати високу? Чи вона звільнить молоду людину від конечности зарана увійти в важкий кират життя, без належної освіти і знання, щоб у важкій праці некваліфікованого робітника заробляти на прожиток, або коштом утраченої молодости і всіх її принад, довгими-предовгими роками, ніччю після зарібітної праці, насилу кінчати студії? Як же мало з-поміж таких студентів доносить до пізнішого віку радість життя.

Але негативні наслідки занедбання забезпечення молоді не кінчаються на її особистій трагедії. Куди важливіші наслідки для всієї суспільности. Від такої молоді не ждати суспільності росту і походу вперед. А як часто вона, зневохочена до власних батьків і громади, покидає одних і другу назавжди. Хто поцікавиться долею попередніх наших іміграційних поколінь, той знайде багато, дуже багато доказів на це. Наша іміграція не сьогоднішня. Адже ж „Свобода" появляється уже 63 роки, а Український Народний Союз у місяці лютому цього року закінчив 62 роки свого існування. Кругло на сто років можна рахувати вік нашої еміграції в цім краю. Який довгий час і яка страшенне тонка верства наших земляків попередніх поколінь, яка зробила один крок дальше за своїх батьків, як в індивідуальному так і громадському поході вперед.

Не набагато краще мається ця справа і сьогодні. Тільки страшенне невелике число батьків зрозуміло величезне значення забезпечення своїх дітей у самому заранні їх життя перед всякими несподіванками непевної долі. Зокрема це стосується до батьків, що прибули до цього краю в останньому десятилітті, після надміру виснажливих воєнних і таборових років. Перебуті труди, небезпеки і нужда не залишилися без наслідків, а повільний процес акліматизації в заморських краях, зокрема для літніх людей, не проходить без високої ціни, плаченої здоров'ям, а то й життям. І скільки посеред нас є тепер нелітніх дітей, позбавлених потрібної опіки батьків і згори приречених на трудний шлях життя, спертий виключно на власні дитячі сили.

Це занедбання батьків тим більше і яркіше, що воно стоїть у повній протилежності до звичаїв цього краю. Із свічкою в ясний день шукати б в цім великім краю дитини, яка б в пару тижнів після народження не мала власної поліси, яка часто поміщає п'ять і шість циферне число. Чи не говорить нашим батькам, яким щасливо народиться дитина, нічого те, що зараз після народження десятки асекураційних агентів зголошуються до них з пропозицією забезпечити їх немовля? Це ніяка змова щодо їх дитини. Це загальний звичай, загально шанований обов'язок батьків зразу після народження забезпечити дитину перед усякими можливими несподіванками долі. Зробити дитину можливо незалежною від долі батьків, бодай під господарським оглядом, уважається в цім краю за перший обов'язок батьків супроти рідного нащадка, зокрема ж забезпечити їй потрібні фонди на вищу освіту, або на кошти влаштування життя після закінчення школи. Як же далекий цей звичай від нашої української практики, де батьки або зовсім не забезпечують своїх дітей, або забезпечують на такі марні суми, які не запевнюють навіть серйозного започаткування, не то покінчення студій їх дитини. Як же часто в нас пропозиція забезпечити рідну дитину зустрічається зі сторони батьків з повним незрозумінням, а то й презирством, мовляв, ні я, ні моя дитина не вибираємось вмирати. І як же боротися з примітивізмом такої аргументації. І яка сумна доля буває дітей таких батьків, коли вони, всупереч свому оптимізмові, не оминуть непередбаченого приречення долі.

Громадський обов'язок батьків не менший від їх обов'язку батьківського. Наш суспільний інтерес вимагає, щоб наші спосібні діти, які так дуже вибиваються серед тутешньої дітвори своїми умовими здібностями та прикметами характеру, в усій своїй масі йшли до високих шкіл і в прискоренім темпі надробили наше майже вікове занедбання. Велике число наших студентів каледжів і університетів запевнить нашій національній громаді належний їй вплив серед тутешнього населення. Вже тепер найвивищим оптимізмом сповняє нас факт, що біля дві тисячі наших спосібних дітей студіює на високих школах Америки. Збільшити це число, допомогти всіми способами нашій доростаючій і щойно народженій молоді піти їх слідами, це наш не тільки батьківський, але загальний громадський обов'язок. Зрозуміти це як слід і скільки нової молоді знайдеться в мурах високих шкіл

Найпевніший шлях забезпечити молодій людині академічну освіту після того, як вона закінчить середню обов'язкову школу, є придбати для неї заранья, можливо негайно після її народження, відповідну обезпеченеву полісу, в Українському Народному Союзі, бо ця поліса запевнить їй потрібні кошти студій саме в час, коли їй прийдеться ті студії розпочинати. Навіть непередбачене нещастя, яке могло б в роках доростання трапитися її батькам, не замкне перед нею можливости розпочати академічні студії, а там і їх закінчити, навіть коли б у пізніших студійних роках прийшлось їй доповнити власним заробітком забезпеченевий фонд.

Забезпеченевої поліси не заступить навіть пильна батьківська ощадність. Пройдуть довгі роки заки батько прискладає суму, потрібну на студії дитини, а ті роки, як всі інші роки життя людини, нерівні і непевні. А втім, впродовж довгого доростаючого віку дитини можуть минутися навіть найбільші фонди, а забезпеченева сума мусить остатися ненарушена до 18 року життя обезпеченого. Вона не підлягає ніякому законному заняттю, вона й не може бути виплачена (поза випадком нещастя зі самою забезпеченою дитиною) раніше, ніж вона закінчить свій середньошкільний вік.

Ця високошкільна, т. зв. каледжова поліса, це ніщо інше, як пряма льоката в те, що найдорожче для батьків і нації: льоката в нашу молодь. Навчені роками і десятиліттями воєн, реквізицій, грабунків, і повного знищення всього матеріяльного добра, ми повинні сьогодні розуміти ясніше і основніше від других, що єдина найдоцільніша і єдина незнищима льоката це льоката в людину. Що й говорити про льокату в молоду людину. Льоката в неї, це запорука щасливої долі для наших синів і дочок, а водночас запорука щасливішої долі нашої національної громади поцейбіч океану і нашої далекої заморської батьківщини.

УНСОЮЗ І НОВА ФАЗА УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

(Закінчення зі ст. 3-ої).

ких, які не тратять дня і ночі, які з роботи не звільняться ні на один день, щоби заопікуватися новими людьми, — вони лише чекають з олівцем і аплікаціями, що з того вийде, а як нові люди вже мають працю і мешкання, тоді вони зголошуються на готове, щоб записати їх в члени своїх відділів чи організацій.

Та серед того спокою, як і завжди, існує ще УНСоюз. Його репрезентанти, урядники й організатори є одинокими, що не склали зброї. — Приходять нові люди і завжди знаходять серед союзовців опікунів. В шикаґовській громаді діє ЗУАДК працею пані Катерини Гульчій, яка дістає повідомлення про свіжі транспорти людей. Організатор УНСоюзу п. Микола Ткачук є тим комітетом, що тепер дбає за новоприбулих. Щоденно виїздить він автом шукати праці і мешкань. Щоденно посвячує час не різного роду урядові справи до різних „ексидентів" включно. Звичайно, всі працюють і мають мешкання, але ті речі не приходять самі. Тому смішно не раз читати в українській пресі про великих і малих головачів різних громад, які кожночасно готові на почесті, репрезентування української громади на фотографіях, а до малої органічної праці не готові.

Український Народний Союз все був готовий до малої органічної праці без огляду на почесті. За різну українську працю збирали не раз незаслужені овочі люди, готові на почесті. Та це не шкодило УНСоюзові, бо він, вірний своїм ідеалам, сповняє ту функцію чесно понад 60 років і на нікого не гнівається, бо Батькові Союзові це не личить.

Ходить лише про те, щоб люди час від часу сказали: — „Будеш, Батьку, панувати!"

В кампанії за новими членами ходить не лише про те, щоб УНСоюз чисельно зростав, але й про те, щоб УНСоюз збагачувався новими ідейними людьми, охочими вести далі ту органічну працю, про яку мова. Замало нині називати себе українцями і стояти осторонь чи радіти з успіхів українського імени. — Наша радість буде більшою, коли більше українців включатися в ряди УНСоюзу і поможуть ту радість будувати і приготовляти.

ВІД КОЛИШНІХ СПРОБ ДО ТЕПЕРІШНІХ ЗАВДАНЬ

Як відомо, в початках нашої іміграції в Америці наші люди, викинені обставинами з рідного краю і не певні свого завтра в чужім краю, старались бути взаємно помічниками і для цього творили запомогові братства, які згодом перетворились в великі запомогові організації. Найбільшою з них став УНСоюз.

До речі буде познайомитися із спробами творення провідними жінками в ЗДА окремих запомогових організацій.

Першою такою спробою було створення Сестрицтва св. Ольги в 1897 р. в Джерзі Сіті при греко-католицькій церкві. Це була, мабуть, перша в Америці українська жіноча організація. Сестрицтво св. Ольги скоро розросталось, — поставали відділи в цілій околиці, як в Ню Йорку, Брукліні, Йонкерсі, Елізабеті, Порт, Нюарку, Пасейку і інших місцевостях. Ціллю нового Сестрицтва була моральна і матеріяльна поміч. Моральну поміч несли сестриці своїм членкам, влаштовуючи курси для неграмотних, створюючи читальні, взагалі ширячи просвіту і патріотичний дух серед жіноцтва. Матеріяльною допомогою була виплата запомоги для хворих і виплата посмертного, які то гроші виплачувано з вкладок, вплачуваних членками по 25 ц. місячно.

Конвенція цієї організації відбулась 1905 року в Ню Йорку, в Чеськім Народнім Домі. На конвенції ухвалено статути Сестрицтва і вибрано Головний Уряд, до якого ввійшли: о. Н. Підгорецький-голова, Анна Медвідь-містоголова, Емілія Струтинська — секретарка, Оля Шведа — заступниця секр., Евдокія Калакута — касирка; контроля: о. Й. Чаплинський, Анна Ференсович і Стефан Калакута. На жаль, ця сестрича організація не втрималася, бо в ній були елементи які гостро різнились між собою в поглядах на засадничі справи. Сестрицтво, як центральна організація, впало, а зосталися тільки місцеві поодинокі відділи, що з них деякі проіснували досьогодні. Один із цих відділів — „Жіноча Поміч", прилучився в р. 1925 до СУА і дістав число 3 в Ню Йорку. Цей відділ веде по нинішній день гром. роботу і є відділом запомоговим.

Друга спроба створення жіночої запомогової організації була в Шикаґо в р. 1918. Був це Союз Українських Жінок в Америці.

Цей Союз почав видавати перший в Америці жіночий журнал „Рання Зоря", який одначе вийшов всього в двох числах. На зміст журналу склались твори Марка Вовчка, Ганни Барвінок, Франка, Стефаника й інших.

Товчком до заснування цієї жіночої організації був Всеукраїнський Сойм, який відбувся в Ню Йорку в р. 1915. З початком постало 3 відділи: 2 в Шикаґо, 1 в Дітройті. — Ціллю Союзу Українських Жінок було закладання шкіл для неписьменних, моральна поміч та опіка сиротам і вдовам, поміч жіноцтву на Україні. Уряд Союзу Українських Жінок був такий: Стефанія Цимбаліста і Катерина Шабаґа — предсідниці, Марія Підгайна, Катерина Кущак і Катерина Будна — секретарки, Марія Королишин, Анна Музика і Ольга Коріньовська — касирки, Емілія Струтинська, Варвара Курей і Евдокія Будник — організаторки. Головною секретаркою була Катерина Коцюбинська з Шикаґо.

Жаль, що жіночі сили були заслабі, щоб цю організацію вдержати, не зважаючи на її гарні початки. З другого боку треба догадуватися, що рівночасно з існуючими загальними запомоговими організаціями, як УНСоюз, Укр. Робітничий Союз, „Провидіння" та інші, для чисто запомогової жіночої організації не було місця, беручи до уваги, що в тих часах наша іміграція не була надто чисельна. І тому наше жіноцтво зсолідазувалось з загальними запомоговими організаціями, вступаючи в їх ряди.

Дивлячись з перспективи десятків років, мимоволі приходить на думку запит: як стоїть наше жіноцтво тепер під кутом організаційним? — Десятки років тому ми мали в Америці переважно сільське жіноцтво з низькою національною свідомістю і такою ж грамотністю. Але своєю любов'ю до рідного краю, тугою за всім, що своє — рідне, це жіноцтво викресало зі себе стільки запалу, стільки енергії, що нам, які живуть тепер в Америці в кращих обставинах і з більшою освітою, часто треба паленіти зі сорому за нашу байдужність до народніх справ, до нашої поневоленої батьківщини.

Де наші спромоги творити щось нове, корисне? Де наші спромоги до об'єднання жіночих сил? Де наші старання просвічувати неграмотних? — Може хтось скаже, що їх нема? Ні, вони є, але ми уважаємо себе завеликими до просвітянської праці. Працюючи в порті при переселенчій акції, я бачила, скільки наших людей, приїжджаючих зі скитальщини, заледве вміли підписатися. Були такі, які підписувалися друком, а ще інші — хрестиком. Чи треба іншого доказу неграмотности? Ми забуваємо, що найбільшою зброєю поневоленого народу є свідомий загал.

В УНСоюзі є багато жіноцтва і чисто жіночих відділів. Давні жіночі відділи мають головно назву сестрицтв, нові відділи беруть назви жінок-письменниць або геронь. І жіноцтву УНСоюза, а головно жіночим відділам та їх урядничкам варта б подумати над тим, чи не вернутись нам до метод праці, якими послугувались наші жінки-піонерки, а це — закладання різних курсів, починаючи від курсів для неграмотних і кінчаючи на курсах англійської мови. Таку благородну діяльку в нашім громадянстві можуть і повинні виповнити жінки, які є в проводі жіночих відділів УНСоюзу.

Марія Демидчук.
Гол. Радна УНС.

З ЖИТТЯ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗУ

(ВІДДІЛ УНС, ч. 461, ВЕЛЛАНД, Онт., КАНАДА)

Відзначено два Союзові ювілеї

В двох випадках канадійські союзівці з нагоди 60-тирічного ювілею Українського Народного Союзу відсвяткували також ювілеї своїх Відділів. Таке спільне святкування двох ювілеїв перевів, перший в Канаді активний Відділ УНС ч. 341, який постав у 1937 році у Віндзорі, Онт. Це було 27 листопада м. р. Про ці святкування були поміщені статті в українських часописах, на що аранжери свят собі вповні заслужили.

Друге подвійне Союзове Свято відбулося цього року в днях 26 і 27 травня у Відділі 461 в Велланд, Онт. На це святкування прибув головний контролер інж. В. Косар. Виделеґований Головним Екзекутивним Комітетом, п. Косар прибув прямо зі ЗДА, де брав участь в річній контролі УНС, а також на річнім засіданні, яке відбулося у вакаційній оселі „Союзівка". Програма свята складалася з двох частин: в суботу 26 травня вечером відбувся бенкет; в неділю 27 травня відслужено поминальне Богослуження за померлих членів Відділу 461 а по полудні відбулося віче. Так на бенкеті, як і в часі віча були виголошені короткі промови з нагоди ювілеїв та подані звіти. Промовляли о. Сірий, парох греко-католицької церкви, голова Відділу п. І. Федоні, довголітній секретар п. Юрій Демидюк та гол. промовець інж. В. Косар. Звітодавці подали деякі факти, які представили історію Відділу ч. 461 в Велланд, Онт. Ця місцевість знаходиться близько ЗДА, бо лише 25 миль від Боффало, Н. Й. Відділ постав 31 травня 1940 р., так що в часі святкування, якраз закінчив 16 літ діяння. За час свого існування Відділ очолювали 4 особи, а саме головами були: п. Найкалик — 2 роки, п. Федак — 4 роки, п. Сеньків — 8 років і п. Іван Федоні, теперішній голова — 2 роки. Щодо посту секретаря Відділу, то це рідкість, щоб цей пост займала одна і та сама особа довгих 16 років. Цією особою був і є п. Ю. Демедюк, який 16 років провадить секретарські справи Відділу ч. 461. Відділ належить щодо кількости членів до сильніших, бо беручи до уваги мале тутешнє українське населення, Відділ має 123 члени, з чого 57 членів належали до старшого департаменту, а 66 членів до молодечого. Тепер число членів зросло до 128 осіб, з чого майже одна третина членів — це особи з нової еміграції. Хоч Відділ в Велланді дістає кожного року нових членів, то все ж є ще поважне число українців в цьому промисловому містечку, які не мають обезпечення на життя, зокрема з нової еміграції.

В часі бенкету і віча багато місця присвячено ювілеєві УНСоюзу. На велику кількість світлих здобутків УНСоюзу на північно-американському континенті в своїй привітальній промові на вічу вказав о. Н. Сірий, парох місцевої Церкви, який на просьбу голови віча п. І. Федоні започаткував віче молитвою. о. Сірий згадав, що вплив і значення УНСоюзу перейшли до Канади, коли то прибув сюди з Америки о. Матей Гура, який в ЗДА познайомився з братсько-запомоговою організацією УНСоюзу. Прибувши до Канади, він став ініціятором та основоположником подібної організації. о. Сірий підкреслив, що УНС це найбільша так щодо членства як і щодо майна українська організація і що українці повинні мати це на увазі.

Наступним промовцем був голова Відділу п. І. Федоні, який в яскравих словах описав ролю УНСоюзу, як організації, яка не тільки зуміла пошириться на північно - американському континенті в 26-х стейтах Америки і 6 провінціях Канади, але також відіграла найважнішу ролю у всіх інших ділянках громадсько - організаційного життя. Секретар Відділу п. Ю. Демедюк подав коротку історію Відділу та факти про стан членства. Він апелював до зібраних, щоб ті, які ще не є членами в УНС — приступили до Відділу.

Довшу промову виголосив гол. контролер інж. В. Косар, яку присутні вислухали з повною увагою. Промовець в перших словах зложив привіт від гол. предсідника Дмитра Галичина та від головного уряду УНС, та висказав побажання Урядникам і Членам Відділу дальших успіхів в поширюванні рядів своєї братсько-запомогової клітини. Говорячи про пророблений шлях українців Канади на різних ділянках життя, промовець подав за примір родину панства Парасіїв в Велланд, які зуміли розвинути індустрію, в якій нині кількадесят українців і інших знайшли працю. Інж. Косар подав найновіший стан членства і маєтку УНСоюзу. Коли йде мова про союзівців в Канаді, сказав промовець, то на 500 Відділів УНС в загальному, маємо в Канаді 50 Відділів, яких членство добігає до 6.000 а маєток канадійських союзівців, який з кінцем грудня 1955 р. виносив $1,340.389, тепер вже зближається до півтора мільйона долярів. Інж. Косар проаналізував теперішній стан УНСоюзу в Канаді та на основі свого досвіду в терені він ствердив, що Союз має в багатьох осідках українського народу достаточні можливості до поширення членства.

Закінчуючи свою промову, гол. контролер інж. В. Косар висловив признання відділовим урядникам за ведення Відділу, уладжування підприємств, відбування частих засідань Управи, а також скликування союзівців на сходини. Також підкреслив, що успіхи організації в першій мірі полягають в співпраці і повній кооперації урядників а також в тому, що кожний член-урядник старається за збільшення Відділу новими членами. Відділ, який жадає побільшення членів лише від секретаря, напевно не зможе поширити своїх рядів.

Предсідник віча, голова І. Федоні, подякував інж. Косареві за його інформаційний доклад про УНС і його заввагм відносно праці Відділів і дальших старань для розбудови і добра УНСоюзу, та подякувавши всім промовцям, присутнім членам і гостям — закінчив віче.

Юрій Демедюк, секретар

А. Драган

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В МИНУЛОМУ І СУЧАСНОМУ

(14)

УНСОЮЗ МІЖ ДВОМА ВІЙНАМИ

Після першої світової війни та після програних визвольних змагань настала між американськими українцями помітна депресія. А все ж таки, як українці на рідних землях, так і українці в Америці не опускали рук і одні зброєю, а інші словом і грошем боролись до останнього за привернення Україні волі і державности. Збирано фонди, організовувано віча, висилано протести, і в усіх тих, як і в попередніх акціях, перед вів Український Народний Союз. На 15-ій конвенції УНСоюзу у Филаделфії в жовтні 1920-го року одноголосно ухвалено вислати до Президента З'єдинених Держав та державного секретаря писемний протест проти признання Польщі західньо-українських земель, ухвалено 5,000 долярів на допомогу українським жертвам війни та винесено низку інших подібних ухвал в українських справах. На тій же конвенції ухвалено одноголосно резолюцію в справі злуки всіх українських допомогових організацій і навіть вибрано для тієї мети окрему комісію. Але справа ця, як відомо, й досі не здійснилась, бо це вже залежало не тільки від УНСоюзу. Орган УНСоюзу, „Свободу" рішено на тій конвенції перетворити на щоденник.

Тим часом до Америки почали поступово приїжджати офіціяльні представники українського уряду, а з часом і нові, перші справжні політичні еміґранти. Від уряду ЗУНР приїхав найперше покійний вже сьогодні д-р Лонгин Цегельський і створив у Вашинґтоні місію того уряду, яку згодом перебрав висланий урядом ЗУНР в половині 1921-го року теж уже покійний д-р Лука Мишуга. З його приїздом поведено широку акцію „Позички Національної Оборони", яка — разом з місією у Вашинґтоні — тривала два роки, до кінця 1923-го року, і дала у висліді 138,500 долярів фондів на потреби тоді вже екзильного уряду ЗУНР.

В тому теж часі виникла нова потреба створити репрезентативну організацію, яка могла б повести найширшу акцію так для самих американських українців, як і для допомоги продовжуваним визвольним змаганням українського народу. Тоді теж почали наспівати з України перші вістки про страшний польський терор на західніх землях та про голод, терор і страшну трагедію українців під большевиками на східніх землях. У зв'язку з цим в дні 27-го травня 1922-го року появився перший заклик Об'єднання Українських Організацій в Америці, який підписали представники Українського Народного Союзу, „Провидіння", Української Народної Помочі, Згоди Братств, Січової Організації, Української Ліги Американських Ветеранів. Місяць пізніше, 30-го червня того ж року, відбулись у Филаделфії наради представників тих організацій, на яких і рішено створити Об'єднання Українських Організацій в Америці, з подібними завданнями, як їх має сьогодні Український Конґресовий Комітет. Перший Конгрес Об'єднання відбувся з кінцем жовтня 1922-го року у Филаделфії, і тоді це представництво остаточно оформлено. Історію Об'єднання знайдуть заінтересовані в Ювілейному Альманасі УНСоюзу з 1944-го року в статті д-ра Л. Мишуги, який і був „душею" того представництва і вів всі його аґенди.

Початкова акція протестів проти нового поневолення України поступово перетворювалася в допомогу численним українським інституціям в Західній Україні, бо підсовєтську Україну вже тоді відгороджено від світу залізною заслоною. Рівночасно з тим „Американська Україна" з Об'єднанням, як своєю центральною репрезентацією та Українським Народним Союзом і „Свободою", як її головною базою, стала одним з найголовніших підпор українського революційного руху на рідних землях, оформленого початково в УВО, а опісля в ОУН. Це не був припадок і не без причин доляри називались „мишугами" в жарґоні українських революціонерів.

Теж і між двома світовими війнами праця УНСоюзу продовжувалась на тих самих ідейних заложеннях та в тому самому національно-демократичному дусі, що позначували діяльність тієї організації від самих початків її заснування. З тою тільки різницею, що це вже була могутня організація, з великим досвідом та великою традицією, тому й її вплив та значення з кожним днем тільки зростали. Звичайно, в тому періоді, як і впродовж цілої історії УНСоюзу, творились нові організації й репрезентації для кожночасних спеціяльних цілей, але базою всього життя залишився незмінно Український Народний Союз та маси його ідейного членства. При цьому треба підкреслити, що впродовж існування УНСоюзу поставало багато організацій, які ставили собі майже за єдину мету — боротьбу з УНСоюзом, але всі вони, звичайно вже по короткому часі, зникали, як ефемериди, й нічого по собі не залишили. На місце кацапів, мадяронів та іншої темноти в періоді перед першою світовою війною, після тієї війни прийшла друга подібна ґанґрена для українського національного організму — комунізм, якому часто несвідомо допомагали всілякі назадницькі групи, що йшли в хвості розвитку української національної думки.

Рівночасно з широкою громадською працею та акцією в користь визволення України, вдосконалювались і самі організаційні форми УНСоюзу та його забезпеченева система. Перейшовши велику кризу після реформи та переходу на модерну систему забезпечення в 1914 році, УНСоюз після того не тільки „став на ноги", але й завжди належав до найпрогресивніших того роду американських організацій, достосовуючи свої організаційні форми та свою систему забезпечення до наймодерніших досягнень в тій ділянці.

До старих організаційних і громадських проблем УНСоюзу після першої світової війни долучилась ще одна, а це проблема дорослої, вже народженої в Америці української генерації. УНСоюз доклав багато зусиль, щоб її задержати при українстві й в тій цілі почав в 1933 році видавати для неї окремий англомовний тижневик, як додаток до „Свободи".

Всі великі акції американських українців в тому часі, як акція проти польської пацифікації в 1930-их рр., акція проти великого голоду в підсовєтській Україні, протести проти визнання Америкою совєтського режиму і т. п. — все це мало свою головну опору в УНСоюзі та в „Свободі", що були практично неофіційною українською амбасадою в З'єдинених Державах. Але в тому теж часі з кожним роком та з кожним новим річником „Свободи" з'ясовується щораз виразніше американсько-український світогляд, що стає синтезою найкращих американських та українських ідеалів і традицій.

На міжвоєнний період припадає теж започаткування, згл. відновлення та усистематизування одної важливої ділянки праці УНСоюзу під кутом поширювання правди про Україну, український нарід та його досягнення і змагання. Були це видання англійською мовою. Такі видання приготовляв і фінансував УНСоюз вже раніше, м. ін. у 1938 р. видано англійською мовою „Україну" Степана Рудницького. В 1933 році рішено видати Сновида „Спирит оф Юкрейн", а в 1939 р. Грушевського „Історію України", і від тоді вже видавано періодично приблизно одну книжку в році. Досі старанням і коштом УНСоюзу появилися:

1. Snovyd: The Spirit of Ukraine (видана „Об'єднанням" при фінансовій допомозі УНСоюзу);
2. Hrushevsky: History of Ukraine;
3. Vernadsky: Bohdan — Hetman of Ukraine;
4. Manning: Ukrainian Literature;
5. W. H. Chamberlin: Ukraine the Submerged Nation;
6. Manning: Taras Shevchenko — Bard of Ukraine;
7. Manning: The Story of Ukraine;
8. Cundy: Ivan Franko;
9. Msnning: XXth Century Ukraine;
10. Manning: Ukraine under Soviets.

Треба додати, що в усіх цих творах, за винятком першого, немає навіть згадки про те, що вони вийшли старанням і коштом УНСоюзу. Видання тих книжок відбувалося в той спосіб, що УНСоюз анґажував автора й опісля оплачував, крім автора, теж і відповідне американське видавництво, яке книжку поширювало. Для порядку треба згадати, що всі ці книги, згл. більшість з них, заки появились, переходили ще одну основну редакційну перевірку, яку переводив редактор „Свободи" д-р Л. Мишуга, вказуючи авторам на недомагання й недостачі книжок та на необхідність відповідних поправок і доповнень. Хто орієнтується в американських відносинах та знає колишнє і теперішнє познайомлення американської публічної опінії, зокрема відповідальних політичних, культурних та господарських американських кол до української проблеми, той зможе собі в загальному уявити, яке переломове значення мали для Америки та української справи в Америці ці книги, що признають і самі американці. Завершенням тієї діяльности УНСоюзу буде підготовлюване видання Енциклопедії Українознавства англійською мовою.

У міжвоєнному періоді УНСоюз відбув два свої ювілеї: 40-літній в 1934 і 45-літній в 1939 рр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 11. Борсук Микола.
В. 12. Бучко Володислав, Загора Марія, Шикирук Володимир, Шумський Степан.
В. 21. Слинко Василь.
В. 45. Шалай Михайло, Февронія.
В. 63. Пельц Іванна М., Франя Е.
В. 85. Луговий Федір В.
В. 94. Дейвис Ричард Ф., Лукіянчук Таїса.
В. 105. Ракочий Іван, Степанія; Филистин Петро, Катерина.
В. 106. Колодій Григорій, Степанія; Монцібович Текля.
В. 109. Мачужак Катерина Ю., Патриція А.
В. 114. Головечко Пилип, Анна, Катерина; Оленич Ірина.
В. 127. Кашпуренко Іван, Софія.
В. 130. Івасів Іван, Марія.
В. 131. Зеленко Юхим, Франя.
В. 151. Альберт Естера.
В. 153. д-р Белей Іван, Ірина, Мирослава.
В. 155. Стшалка Емілія.
В. 156. Кваша Микола, Ольга.
В. 161. Роман Володимир Р.
В. 163. Сенів Гільдеґарда.
В. 171. Кнігиницький Юрій.
В. 188. Паливода Микола, Симчик Павло Д.
В. 194. Домащук Степан, Анастасія.
В. 200. Чорний Євстахія М.
В. 204. Яворський Богдан.
В. 208. Марчалоніс Іван І.
В. 217. Колдан Михайло В., Марголич Дмитро, Катерина.
В. 234. Грудиниц Василь, Захарків Богдан В., Маґдір Михайло, Марія.
В. 238. Балас Агафія.
В. 240. Хробак Ядвиґа.
В. 242. Курчак Павло.
В. 253. Шикула Микола.
В. 262. Варґо Юрій.
В. 280. Віліямс Роберт.
В. 292. Прибула Корнелія, Федик Петро, Степанія.
В. 305. Поступак Петро.
В. 316. Кейя Анна М., Куций Френклін І.
В. 319. Франко Юлія.
В. 327. Сагайдачна Тамара.
В. 332. Кепша Іван, Єлисавета.
В. 334. Питльований Юрій, Пукач Олена.
В. 356. Сало Микола, Марія.
В. 367. Костик Іван.
В. 375. Зуб Степанія.
В. 379. Ребець Ксеня, Харенко Любомира З., Чучук Йосип.
В. 388. Бруш Розалія.
В. 395. Білас Мирон М., Бойко Василь, Олена; Стефанів Йосип, Янів Володимир, Степанія.
В. 397. Восвода Василь, Катерина; Зидик Андрій, Ельфріда; Мітрюк Микола, Панасюк Микола, Цугирка Іван.
В. 404. Лис Михайло, Шевчук Іванна.
В. 414. Румак Іван.
В. 424. Лиско Ерік, Майдачевський Павло.
В. 432. Ламанець Федір, Мухаір Федір, Цимбалістий Петро.
В. 456. Мельник Олекса.
В. 461. Павлишин Петро.
В. 485. Сирота Марія.
В. 498. Мацевко Антін.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Гарматій Павло, Ілемський Іван, Єва.
В. 22. Шадняк Михайло П.*
В. 33. Нелсон Едвард.*
В. 40. Герінґер Неоніля, Макаровський Андрій, Андрій мол.*
В. 79. Гаврищук Юрій.
В. 106. Вояк Микола В., Галина.
В. 127. Ковтало Степан, Єва; д-р Мосійчук Іван, Шот Євген.
В. 130. Горішна Лулу, Дзюма Степан.*
В. 183. Медвідь-Романів Марія.
В. 191. Базар Василь.*
В. 192. Веречик Анна.
В. 194. Журатинський Євген.
В. 204. Курчій Марія.
В. 287. Саворський Степан, Анна, Галина.
В. 304. Процишин Ґеновефа.
В. 340. Велс Марія С., Щудлик Іван, Анна.
В. 379. Шуляка Яків, Анастасія.
В. 386. Гладьо Іван.
В. 427. Вігус Євген,* Брацюк Василь.*
В. 430. Ганас Олександер, Кравчук Ярослава.
В. 457. Осередчук Володимир.
В. 469. Безручка Михайло.
В. 471. Ціховляз Михайло,* Євгенія.
В. 472. Круцько Євген.

ЧЛЕНИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Гатала Марія, Дзера Михайло, Катерина.
В. 27. Псюк Роман, Юлія; Сидорович Мирон.
В. 42. Прус Дмитро, Анна.
В. 105. Огроднік Анастазія, Савка Петро.
В. 113. Стерчо Петро.
В. 131. Гуменюк Ігор.
В. 142. Бутинець Іван.*
В. 161. Цибак Микола.*
В. 165. д-р Мичковський Мирослав, Любомира.
В. 189. д-р Наумин Франц.
В. 206. д-р Веремчук Єфим.
В. 226. Дятелович Раїса 2.
В. 233. Зазуля Михайло,* Єва.
В. 327. Сенчишин Федір, Антонина.
В. 368. Козира Іван, Ольга.
В. 396. Дуткевич Михайло, Софія.
В. 397. Роґач Євген.*
В. 427. Козуб Микола, Коско Розалія.
В. 448. Шикітка Андрій.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 22. Каня Павло.*
В. 230. Тхорик Дмитро.*
В. 356. Війтик Дмитро, Юлія; Продивус Олекса, Ярослава.
В. 371. Плакида Марія.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 12. Піґан Михайло, Катерина; Плахтина Іван.
В. 14. Кухта Роман, Єва.
В. 25. Гречаник Софія, Гузар Ярослав.
В. 33. Нелсон Василь А.*
В. 42. Безпалко Олена.
В. 83. Гринчишин Юліян,* Левцун Роман.
В. 106. Бойко Михайло, Катерина.
В. 130. Воробій Анна, Назарів Володислав, Надія; Новогородський Петро, Катерина.
В. 131. Кіхтан Василь, Леокадія.
В. 141. Мацко Станислава.
В. 155. Стрілка Анна.
В. 158. Урбанський Жигмонт,* Степан,* Анна.
В. 164. Рудий Степан,* Анна Р.
В. 174. Андерсон Віктор І.*
В. 183. Камінська Олена.
В. 189. Процик Володимир.
В. 194. Гіна Володимир, Анастасія; Оленчук Дмитро, Євгенія; Прокопів Марія.
В. 204. Орт Вернер,* Марліса; Савчук Михайло, Анна; Турик Ілля, Анна; Шалайко Петро,* Анна; Яворський Павло.*
В. 230. Тхорик Анна.
В. 234. Крупник Петро.
В. 252. Єремко Корнило.*
В. 257. Голубічко Роман.*
В. 271. Хамула Марія.
В. 276. Мацюрак Марія Я., Ридл Роберт Д.*
В. 292. Дідик Роман, Маргарита А.
В. 327. Островерха Олена.
В. 336. Зубрицький Матвій.
В. 337. Метус Федір.
В. 348. Васько Марта, Грюс Софія І.
В. 361. Стахів Марія, Тащук Іван, Фурик Іван.
В. 362. Дзіндзюра Іван, Чапин Марія.
В. 365. Бойчак Михайло,* Гудак Верна Б.
В. 371. Білас Анна, Стецкович Марта.
В. 379. Боцюрків Богдан, Менцінський Мирослав, Олександра; Скрипник Дмитро, Ціхоцький Людовик, Анна.
В. 397. Радванський Анатоль.
В. 427. Стеник Раїса.
В. 430. Книш Роман, Теофіла; Шереїв Софія.
В. 436. Ковалець Михайло.*
В. 437. Пітик Богдан, Семів Андрій.
В. 439. Гірний Володимир,* Катулька Богдан.*
В. 444. Карапінка Йосип.*
В. 471. Кливак Ольга, Мудрик Степан, Катерина; Свобода Василь,* Марія; Хома Степан.*
В. 473. Федів Ігор.
В. 479. Весага Тимко, Марія.
В. 483. Книгиницький Володимир.
В. 503. Ткачук Василь.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 50. Зазуля Михайло,* Єва.
В. 56. Дуткевич Михайло, Софія.
В. 64. Дятелович Раїса 2.
В. 68. Леськів Василь.
В. 93. д-р Веремчук Єфим.
В. 130. Соболь Олекса,* Марта.
В. 155. Холевка Іван.
В. 239. Ковальський Василь, Олександра.
В. 266. Вішко Євген 2, Єва; Кравс Степан, Олена.
В. 277. Капустинський Олександер, Ірина; Місюк Степан, Юлія; Смеречанська Олена.
В. 341. Коско Розалія.
В. 361. Прус Дмитро, Анна; д-р Воробець Тома.
В. 380. Ломаґа Марія.
В. 395. Вутинець Іван,* Гатала Марія, Псюк Роман, Юлія, Сидорович Мирон.
В. 399. Стерчо Ірина.
В. 410. Шикітка Андрій.
В. 418. Ткачук Дмитро.*
В. 430. Савка Петро.
В. 433. Ратушний Володимир 2, Юстина.
В. 437. Ольшанський Степан, Ірина.
В. 446. Козуб Микола.
В. 476. Мазурій Катерина.
В. 499. Стерчо Петро.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 7. Дворак Марія Г., Ноґа Іванна.
В. 27. д-р Соколовський Володимир.
В. 61. Бріський Олена.
В. 63. Пордан Юлія.
В. 79. Гаврищук Юрій.
В. 88. Морис Василь.*
В. 89. Микич Іван Г.,* Ольга.
В. 91. Білинський Мартин.
В. 127. Ковтало Степан, Єва; Шот Євген.
В. 170. Ґуральчук Іван.*
В. 181. Ланова Катерина.
В. 191. Вазар Василь.*
В. 192. Веречик Анна.
В. 233. Охрін Іван, Марія.
В. 252. Ставничий Петро.
В. 283. Іваницька Вірджінія, Юськів Михайло.
В. 288. Копчак Іван В.*
В. 296. Ревницька Меланія С.
В. 325. Ничай Михайло.*
В. 336. Глинський Роман.
В. 338. Махалко Микола М.
В. 355. Дмитрів Григорій, Юстина; Рак Василь.*
В. 375. Поточник Анна.
В. 393. Пархуць Вудров В.
В. 427. Брацюк Василь.*
В. 457. Осередчук Володимир.
В. 469. Господарчук Розалія.
В. 472. Круцько Євген.
В. 473. Сембрак Степан.
В. 487. Петренко Павло, Емілія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 45. Труш Олександер.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 36. Подґурська Марія.
В. 42. Вальорано Наталія, Гладка Ольга.
В. 80. Тимків Михайло.
В. 130. Кузьмин Ярослава.
В. 140. Терлецький Іван,* Микола.*
В. 168. Пащин Марія.
В. 176. Мороз Іван.
В. 200. Чорний Євстахія.
В. 206. Сталений Михайло.*
В. 217. Назаренко Марія Д., Тербуска Петро.*
В. 230. Тілінґер Меланія.
В. 267. Франціно Ольга.
В. 270. Баран Григорій.*
В. 272. МекҐован Стела.
В. 283. Саварин Мирон.*
В. 289. Гузар Петро.*
В. 316. Яницька Анна.
В. 317. Бойко Йосип.
В. 343. Федоришин Марія.
В. 370. Гричаник Олена.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 1. Іванцьо Едвард.*
В. 11. Клисяк Костянтин.
В. 22. Каноник Йосип,* Марцінковський Єроним.*
В. 37. Кузминська Ольга.
В. 45. Барон Ольга А., д-р Гарасим Омелян Л.
В. 59. Буський Меланія.
В. 63. Мазур Ірина.
В. 72. Принґле Анна.
В. 75. Дворчин Анна, Ждан Степан А., Михайлюк Дмитро.*
В. 83. Карбівник Іван.*
В. 87. Хорт Михайло.*
В. 102. Беґан Степан,* Вербінська Марія, Ґабрівський Йосип,* Стебельська Анна, Труш Анастасія.
В. 108. Шимонович Іван.*
В. 133. Каюшка Федір.*
В. 145. Олексин Гнат.
В. 152. Сидорович Мирон.*
В. 163. Вілинський Іван.*
В. 177. Рекрут Степанія.
В. 179. Лужецька Катерина.
В. 191. Баґінський - Бачинський Володимир.*
В. 206. Ґурбель Михайло, Самбірський Володимир,* Тепер Степан.*
В. 217. Шеремета Іван.*
В. 223. Целла Магдалина.
В. 237. Федина Іван.*
В. 245. Бенедетті Олена, Довис Анна.
В. 272. Мартович Анна, Тарнов Макар.
В. 276. Манастирський Мирослав.*
В. 289. Bастук Іван.*
В. 290. Роско Юлія.
В. 292. Марш Лев М.*
В. 301. Лобе Ольга.
В. 312. Гулей Пелагія, Козлов Ольга.
В. 322. Дубас Анна К.
В. 330. Гошолюк Анна.
В. 334. Гомзяк Петро,* Кузик Микола.*
В. 343. Шарп Меланія Е.
В. 351. Гplatform Гальконич Петро.*
В. 364. Бурко Степан,* Михаленко Анна, Сірацький Михайло.*
В. 366. Сиділа Катерина.
В. 367. Валацький Іван,* Гринів Василь,* Коломиєць Степан, Крук Михайло.*
В. 386. Гладьо Іван.
В. 406. Турко Федір В.

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 9. Худиниця Іван.*
В. 27. Гілевич Олександер.
В. 45. Совірка Петро.
В. 53. Саладяк Василь.
В. 66. Дичко Василь.
В. 73. Настасовський Олекса.
В. 78. Шайняк Михайло.
В. 85. Волк Іван П.*
В. 86. Саламаха Павло 2.
В. 114. Стецишин Михайло.*
В. 111. Федак Іван.
В. 113. Пельц Степан.
В. 119. Суляк Марія.
В. 120. Кохановський Йосип.
В. 168. Василишин Тимко.
В. 177. Москалюк Григорій.*
В. 192. Ґудзій Василь.
В. 198. Погорілка Василь.
В. 201. Зира Євфрозина, Шимко Андрій.
В. 206. Сорокатий Іван.*
В. 217. Дацьо Дмитро.
В. 221. Дзиґановська Марія, Пігут Богдан.
В. 234. Архий Йосип.
В. 248. Кашуба Мирон.*
В. 257. Ямчук Катерина.
В. 259. Москалик Розалія.
В. 270. Якоб Олекса.
В. 274. Кічтан Параскева.
В. 283. Яськів Петро.
В. 292. Терлецький Андрій.
В. 305. Котис Михайло.*
В. 312. о. Федина Іван.
В. 321. Ступницький Микола.
В. 324. Уревич Федір.
В. 331. Кубик Андрій.
В. 334. Микита Микола.
В. 338. Римарчик Василь.
В. 348. Лапіцька Марія.
В. 356. Чехут Богдан.
В. 361. Петрів Євстахій.
В. 364. Насаль Григорій.
В. 406. Вархаляк Тереса.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1956 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	49,605
В місяці липні 1956 р. прийнято нових	107
В місяці липні 1956 р. прийнято наново	44
В місяці липні 1956 р. прийнято з переступ. листами	32
В місяці липні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	7
В місяці липні 1956 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,795
В місяці липні 1956 р. суспендовано	94
В місяці липні 1956 р. відійшли з переступ. листами	45
В місяці липні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	7
В місяці липні 1956 р. відійшли до нового роду обезпеч.	—
В місяці липні 1956 р. відійшли зо зворотом у готівці	39
В місяці липні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	1
В місяці липні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	24
В місяці липні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	60
В місяці липні 1956 померли	45
Разом	315
З кінцем місяця липня 1956 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	49,480

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	3
В клясі 1 на $ 500	53
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	113
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	389
В клясі 2-1000 на $1000	258
В клясі 2-1500 на $1500	4
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	5,857
В клясі 3-1000 на $1000	4,573
В клясі 3-1500 на $1500	63
В клясі 3-2000 на $2000	55
В клясі 3-2500 на $2500	7
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,423
В клясі 4-1000 на $1000	2,279
в клясі 4-1500 на $1500	52
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпеченя на ціле життя для давних членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	112
В клясі 5- 500 на $ 500	2,735
В клясі 5- 750 на $ 750	385
В клясі 5-1000 на $1000	5,998
В клясі 5-1500 на $1500	146
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,663
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,202
В клясі 6-1500 на $1500	39
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	47

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21 500 на $ 500	2,370
В клясі 21-1000 на $1000	919
В клясі 21-1500 на $1500	26
В клясі 21-2000 на $2000	19
В клясі 21-2500 на $2500	7
В клясі 21-3000 на $3000	8
В клясі 21-3500 на $3500	2
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-4500 на $4500	2
В клясі 21-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,799
В клясі 22-1000 на $1000	2,477
В клясі 22-1500 на $1500	40
В клясі 22-2000 на $2000	68
В клясі 22-2500 на $2500	11
В клясі 22-3000 на $3000	13
В клясі 22-3500 на $3500	7
В клясі 22-4000 на $4000	3
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	4

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	177
В клясі 23-1000 на $1000	94
В клясі 23-1500 на $1500	5
В клясі 23-2000 на $2000	11
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,551
В клясі 24-1000 на $1000	1,715
В клясі 24-1500 на $1500	36
В клясі 24-2000 на $2000	58
В клясі 24-2500 на $2500	12
В клясі 24-3000 на $3000	8
В клясі 24-3500 на $3500	6
В клясі 24-4000 на $4000	1
В клясі 24-5000 на $5000	2

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	193
В клясі 25-1000 на $1000	164
В клясі 25-1500 на $1500	8
В клясі 25-2000 на $2000	16
В клясі 25-2500 на $2500	5
В клясі 25-3000 на $3000	9
В клясі 25-3500 на $3500	11
В клясі 25-4000 на $4000	2
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,480

МОЛОДЕЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Мороз Орест.
В. 12. Мартинишин Михайло.
В. 16. Венгринович Карен М.
В. 25. Янів Лідія М.
В. 27. Алварез Олександер, Ганяк Богдан, Василь, Степан; Темницький Володимир Ю.
В. 45. Сагин Василь А.
В. 57. Дума Степан, Яремко Ірина.
В. 75. Коваль Тома Й., Риско Карен М.
В. 83. Вабяк Михайло П.
В. 94. Форська Лора Л.
В. 97. Табачук Ричард Й.
В. 105. Гасин Варвара, Филистин Богдан, Степан.
В. 106. Колодій Маріян М., Онуляк Степанія.
В. 112. Крайло Галя, Каролина; Москалюк Роман В.
В. 114. Головечко Василь, Оленич Євстахій.
В. 127. Кашпуренко Михайло.
В. 130. Блейр Анна, Едвард, Єлисавета, Семен; Гайс Олена, Петро; Граб Володимир мол., Єнкінс Давид, Марія І., Степан; Івасів Роман, Христина; Лизецький Донна, Лідія, Павло.
В. 131. Зеленко Бронислава, Кирило.
В. 140. Копчик Михайло мол.
В. 145. Лаврук Каролина А.
В. 151. Альберт Кеннет, Тома.
В. 156. Кваша Юрій.
В. 185. Кіцера Віктор.
В. 189. Купчин Андрій Ст.
В. 217. Воляк Марія, Крижалка Іванна, Макусій Андрій, Марголич Богдан, Ярослав.
В. 220. Блідий Василь Й., Павло М.
В.238. Балас Любов Л., Ярош Володимир М.
В. 245. Білоус Олена.
В. 251. Мураль Роберт В.
В. 266. Зенич Анна М., Ірина Г.
В. 268. Лопушанський Роберт В.
В. 274. Добрянська Черіл А.
В. 282. Лукач Ґері К.
В. 283. Троцюк Михайло В.
В. 292. Гнойова Катерина А.
В. 309. Ґоско Сандра І.
В. 314. Стець Каролина Л., Олена Д.
В. 316. Ґереґа Дуґлес В. 2.
В. 327. Дуляк Анна М., Стриховська Христина.
В. 330. Скасків Дейл В.
В. 332. Кепша Анна, Богдан.
В. 334. Пукач Данило В.
В. 345. Шайда Ірина.
В. 349. Бойко Василь.
В. 356. Сало Ірина Л.
В. 364. Данилевич Богдан, Марія.
В. 367. Міллер Джефрей Л.
В. 370. Вуцяк Іван В.
В. 379. Ребець Іванна, Ярослав.
В. 383. Кокцьо Зузанна.
В. 386. Рак Едвард П., Цибак Вонні З.
В. 395. Клавсник Йосип А., Кеннет Б.
В. 397. Петришин Роман О.
В. 400. МекКріскі Роберт.
В. 414. Румак Микола.
В. 418. Голубінська Лідія М., Христина А.
В. 427. Непрілий Іванна М.
В. 490. Пасічник Іван О.
В. 506. Кудла Лідія А.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

В. 14. Ілемська Марія, Ольга.
В. 45. Маслій Дмитро, Ольга, Софія.
В. 106. Вояк Ольга.
В. 127. Ковтало Петро.
В. 164. Гелетій Іван Й.
В. 183. Кирилюк Елейн П., Медвідь Михайло А.
В. 254. Стецяк Іван.
В. 287. Саворська Дарія 5.
В. 379. Шуляка Анна.
В. 420. Гопе Аллен І., Обак Михайло Б. мол.
В. 432. Карась Іванна М.
В. 439. Печенюк Оксана, Софія.
В. 446. Савків Володимир П.
В. 461. Цебринський Федір Р.
В. 471. Ціховляз Мирослава.
В. 483. Стар Тома Б., Юдита М.

ДІТИ ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Дзера Марія, Степанія.
В. 165. Мичковський Ігор 2, Михайло 2, Юрій.
В. 325. Осередчук Романа Е.
В. 327. Сенчишин Анна.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 20. Дужий Андрій І.
В. 39. Равлинко Марія.
В. 100. Семкович Микола.
В. 130. Хома Любов, Марія.
В. 144. Матерна Варвара Л.
В. 222. Вілик Каролина.
В. 254. Кутлер Філис К.
В. 361. Свистун Христина М.
В. 364. Данилевич Богдан, Марія.
В. 395. Форд Іванна К., Марія О. 2.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 14. Вовчук Григорій М., Микола мол.; Кухта Юдита Н.
В. 25. Гузар Ігор, Оксана.
В. 106. Бойко Марія, Петро, Степан.
В. 130. Хома Ірина, Катерина, Наталія.
В. 150. Федоришин Докія.
В. 171. Куцмида Ілля.
В. 194. Оленчук Богдан, Ірина О.
В. 204. Вотґер Даяна, Лідія, Тома; Видник Джойс Л., Орт Вільфрід, Іван В.; Турик Іван, Шалайко Ірина С. 2, Марія 4, Петро мол. 4, Роман 2, Тереса А. 2.
В. 219. Драч Катерина І., Олена.
В. 222. Вілик Каролина.
В. 232. Зеве Лаврентій Р.
В. 251. Василь Йосип Д.
В. 313. Васів Тома.
В. 325. Волох Яким А.
В. 361. Балдун Марія, Стахів Борис С., Лариса А.
В. 362. Осер Михайло, Тимко.
В. 371. Маханець Марта.
В. 379. Менцінський Богдан Ю., Ціхоцька Марія, Оксана Л.
В. 398. Ковалів Ричард В.
В. 427. Стеник Володимир, Ірина, Лідія, Олена, Ольга, Ярослав.
В. 430. Грабів Анна, Книш Дарія, Мирослава, Юрій; Шереїв Катерина, Марія, Ольга.
В. 436. Безбач Людмила.
В. 439. Гірна Петруся, Процюк Ігор В.
В. 457. Власенко Володимир, Роман.
В. 461. Балабан Михайло.
В. 471. Дяк Микола А., Кіт Ігор І., Мудрик Володимир, Роман; Свобода Орест.
В. 479. Весага Андрій.
В. 487. Нестерович-Петренко Анатоль, Емілія; Петренко Алла.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 130. Соболь Мартин, Олександра.
В. 266. Кравс Оксана.
В. 277. Місюк Галина.
В. 301. Строєник Йосип мол.
В. 361. Осередчук Романа Е.
В. 422. Лошньовська Любов.
В. 433. Ратушна Ольга А.
В. 437. Ольшанський Роман.
В. 476. Мазурій Елінор.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У.Н.С.:

В. 63. Пельц Іванна М., Франя Е.
В. 85. Луговий Федір.
В. 109. Мачужак Катерина, Патриція А.
В. 242. Куртяк Павло.
В. 262. Варґо Юрій.
В. 280. Віліямс Роберт М.
В. 316. Куций Федір І., Панчишин Анна М.
В. 334. Питльований Григорій.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 73. Педченко Лев.
В. 127. Ковтало Петро.
В. 189. Улавич Емілія І.
В. 215. Локер Тома М., Яким.
В. 259. Пелех Сандра.
В. 277. Ґроґоза Петро.
В. 283. Юськів Меланія, Текля.
В. 314. Стець Каролина Л., Олена Д.
В. 355. Колега Василь.
В. 379. Шуляка Анна.
В. 388. Петрик Розалія.
В. 395. Форд Марія О.
В. 402. Андерсон Василь В.
В. 473. Оріхівський Орест, Ярослав.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 5. Загоруйко Євген 10.
В. 63. Буряк Павлина І. 2.
В. 94. Вріян Іванна 2.
В. 106. Любас Варвара М.
В. 204. Грабовський Дмитро 4. Ляхович Євгенія К.
В. 301. Штогрин Олександер.
В. 316. Куций Федір І.
В. 341. Косар Іванна.
В. 361. Кий Михайло мол.
В. 383. Шимра Катерина.
В. 403. Мозончак Сандра.
В. 453. Кремко Мирослав В.
В. 469. Вак Зенон 2, Дворська Анна, Косар Ярослав, Кудельська Ірина, Кучма Євген В., Лупійчук Мирослав Б., Пезюк Марія, Щербан Августин.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 372. Загута Ненсі.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1956 р. було в УНСоюзі дітей членів	21,677
В місяці липні 1956 р. прийнято нових	103
В місяці липні 1956 р. прийнято наново	30
В місяці липні 1956 р. прийнято з переступ. листами	9
В місяці липні 1956 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	14
Разом	21,833
В місяці липні 1956 р. суспендовано	75
В місяці липні 1956 р. відійшли з переступ. листами	10
В місяці липні 1956 р. відійшли до старших чл. УНС.	11
В місяці липні 1956 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	13
В місяці липні 1956 р. відійшли зі зворотом у готівці	18
В місяці липні 1956 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	36
В місяці липні 1956 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці липні 1956 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці липні 1956 померли	1
Разом	164
З кінцем місяця липня 1956 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	21,669

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.

В клясі 1-ій на $ 500	2,667
В клясі 2-ій на $ 400	590
В клясі 3-ій на $ 100	1,231
В клясі 4P на $ 250	165
В клясі 4P на $ 500	3,873
В клясі 4P на $1000	1,835
В клясі 5E на $ 250	285
В клясі 5E на $ 500	4,777
В клясі 5E на $1000	1,759
В клясі 6C на $ 500	1,119
В клясі 6C на $1000	654

НОВІ КЛЯСИ:

E20 на $ 500	656
E20 на $1000	485
E20 на $1500	1
E20 на $2000	3
E20 на $2500	1
E18 на $ 500	250
E18 на $1000	358
E18 на $1500	1
E18 на $2000	10
E18 на $3000	4
E65 на $ 500	24
E65 на $1000	1
P20 на $ 500	386
P20 на $1000	510
P20 на $1500	1
P20 на $2000	4
P20 на $3000	1
P65 на $ 500	12
P65 на $1000	6
Разом	21,669

З кінцем місяця липня 1956 в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	71,149

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член УНСоюзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за липень 1956 р., суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени УНСоюзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспенси залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів які впродовж липня 1956 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних Відділів УНСоюзу.

Г. Герман, гол. секр.

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
DMYTRO HALYCHYN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.:
MICHAEL PIZNAK
310 E. 74th St., New York, N. Y.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДС.:
Mrs. GENEVIEVE ZEREBNIAK
645 Reed Avenue, Akron 1, Ohio

РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР:
GREGORY HERMAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
ROMAN SLOBODIAN
81-83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WALTER GALAN
7039 Limekiln Pike
Philadelphia 38, Pa.

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland, Chicago 34, Ill.

JOHN W. EVANCHUK
8930 Manor Ave., Detroit 4, Mich.

PETER KUCHMA
95 E. 7th St., New York 3, N. Y.

WLADIMIR KOSSAR
150 Eugenie St.
Winnipeg, Man., Canada

ГОЛОВНІ РАДНІ:

DMYTRO SZMAGALA
4037 Riveredge Rd., W. Park Sta.
Cleveland 11, Ohio

JOHN KOKOLSKI
229 Huntington Ave., P.O. Box 467
Woonsocket, R. I.

Miss ANNA CHOPEK
117 Greenfield Rd.
Mattapan, Mass.

Mrs. MARIA DEMYDCHUK
416 — 17th St., Brooklyn 15, N.Y.

ANDREW JULA
15 Sands Ave., Ambridge, Pa.

TARAS SHPIKULA
5466 W. Haddon Ave.
Chicago 51, Ill.

Dr. YAROSLAW PADOCH
114 East 7th Street
New York 9, N. Y.

WILLIAM B. HUSSAR
35 Hardison Rd.
Rochester 17, N. Y.

WALTER DIDYK
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

NICHOLAS DAWYSKYBA
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.

Mrs. HELEN SHTOGRYN
4753 N. Hutchinson St.
Philadelphia 41, Pa.

Головна канцелярія У.Н.Союзу знаходиться у власнім домі під ч. 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Поштова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: HEnderson 4-1016.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1956 РОКУ

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	211.31
2	219.59
3	263.74
5	652.87
6	110.32
7	261.38
8	491.04
9	148.41
10	118.36
11	158.82
13	226.97
14*	814.38
15*	52.83
16	66.08
17	68.06
18	57.96
20	580.20
21	282.70
22	270.63
23	138.88
24	106.39
25	422.45
26	27.17
27	658.87
28	191.68
29	195.22
30	114.06
31	130.70
32	24.21
33	315.77
34	15.47
35	37.75
36	261.22
37	296.97
38	563.89
39	1,058.77
40	56.19
41	41.52
42	606.28
43	48.48
44*	121.79
45	665.69
46	199.91
47	79.21
48	71.95
49	217.77
50	192.82
51*	163.22
52	107.24
53	133.00
54	202.73
55	177.84
56	181.74
57	567.12
59	621.15
60	56.67
61	47.51
62	256.42
63	460.34
64	241.74
65	175.48
66	114.23
67	247.66
68	70.22
69	251.76
70	375.33
71	141.47
72	54.14
73	195.63
74	66.38
75	349.76
76	591.70
77	122.67
78	80.52
79	18.66
80	111.22
81	213.18
82*	53.11
83	456.92
84	173.17
85	302.32
86	243.13
89	49.34
90	341.36
91	293.35
92	15.04
93	92.31
94	2,332.89
95	91.11
96	367.69
97	223.91
98	117.68
99	176.36
100	247.44
101	31.74
102	1,716.69
103	137.22
104	328.49
105	507.59
106	1,533.44
107	128.83
108	124.05
109	218.98
110	12.32
111	53.64
112	535.69
113	111.62
115	201.43
116	215.29
117	329.55
118	149.54
119	134.43
120	457.32
121	323.81
122	41.58
123	175.90
124	147.35
125	481.85
126	101.73
127	1,199.79
128	148.23
129	23.61
130	845.79
131*	218.38
132	127.69
133	379.85
134	116.97
135	49.61
137	327.61
138	74.37
139	129.39
140	143.71
141	151.13
142	299.31
143	409.34
144	95.25
145	255.16
146	311.83
147*	1,461.89
148	81.60
149	205.73
150	291.05
151*	320.71
152	95.67
153*	172.83
154	38.85
155	753.93
156	429.28
157	33.91
158	740.90
159	67.15
160	86.18
161	707.25
162	112.47
163	407.70
164	250.69
165	74.58
167	143.18
168	253.30
169	43.04
170	459.82
171	133.13
172	90.33
173	247.14
174	21.31
175	807.35
176	547.03
177	313.53

Відділ	Заплатив
178	325.61
179	286.73
180	216.85
181	150.23
182	269.06
183*	881.66
184	261.13
185	44.21
186	109.13
187	85.47
188	16.01
189*	470.07
190	42.15
191	454.77
192	315.21
193	32.91
194*	734.31
195	25.26
196	52.49
197	24.51
198	12.85
199	36.36
200	432.55
201	38.76
202	57.70
204	2,494.54
205	50.74
206	754.44
207	144.24
208	28.27
209	40.35
210	81.82
211	318.29
212	70.22
213	357.90
214	80.62
215	59.63
216	21.62
217*	1,841.97
218	331.01
219	660.99
220	660.75
221	2,977.69
222	118.57
223	347.68
224	177.87
225	19.43
226	101.40
227	65.69
228	52.03
229	208.96
230	1,009.97
231	9.84
232	83.36
233	260.52
234	436.65
235	202.07
236	221.29
237	289.19
238	985.42
239	365.27
240	1,074.93
241	187.92
242	214.81
243	87.32
244	28.07
245	398.68
246	77.23
247	298.95
248	116.63
249	33.38
251	400.41
252*	251.79
253	221.54
254	461.69
255	54.75
256	138.37
257*	548.56
258	6.88
259	361.53
260*	15.98
261	106.69
262	66.51
263	37.84
264	152.97
265	49.57
266	801.60
267	139.63
268	363.90
269	20.84
270	494.03
271	308.97
273	25.46
274	361.91
275	125.52
276	599.17
277	1,276.92
278	28.24
279	32.94
280	166.85
281	434.72
282	76.26
283	291.98
284	63.30
285	66.04
286	150.83
287	544.92
288	456.87
289	247.50
290	155.75
291	700.91
292	1,834.46
293	539.70
294	27.29
295	428.22
296	767.53
297	22.33
298	125.76
299	189.75
300	137.52
301	352.91
302	31.62
303	104.56
304	587.94
305	186.86
306	88.23
307	152.26
308	112.87
309	58.95
310	180.03
311	10.38
312	85.28
313	12.16
314	10.93
315*	43.98
316	675.81
317	139.03
318	127.61
319	85.91
320	461.12
321	187.72
322	85.06
323	142.74
324	436.33
325	994.98
326	96.91
327	440.22
328*	284.96
329*	25.28
330	208.79
331	138.38
332	98.64
333	147.25
334	845.14
335	108.16
336	1,121.81
337*	116.00
338	257.50
339	194.27
340	18.88
341	604.54
342	437.81
344	100.00
345	186.41
347	226.17
348*	264.37
349	120.15
350	471.91

Відділ	Заплатив
351	62.80
352	197.36
353	166.38
354	72.51
355	142.87
356	359.57
357	52.38
359*	21.12
361	3,165.14
362	203.87
363	382.34
364	958.93
365	50.90
366	14.93
367	1,383.46
368*	89.46
369	264.76
370	458.89
371	452.80
372	240.79
373	187.76
374	278.49
375	487.20
377	25.08
378	58.99
379	2,309.34
380	140.11
381	20.56
382*	60.60
383	313.41
384	70.93
385	658.78
386	138.80
387*	292.83
388	491.36
389	181.88
390*	575.41
391	50.47
392	11.51
393	63.74
394	39.21
395	199.23
396	78.23
397	532.92
398	30.21
399	298.19
400	147.49
401	59.71
402	104.06
403	163.92
404	59.98
405	47.73
406	381.38
407	36.92
408	22.39
409	69.96
410	14.74
411	22.04
413	167.56
414	708.66
415*	16.25
416	6.64
417*	83.47
418*	156.40
419	66.26
421	66.31
422	40.07
424*	58.34
427	421.31
428	20.34

Відділ	Заплатив
429*	90.82
430	801.64
432	3,029.02
433	234.93
434*	139.50
435	58.84
436*	242.65
437	383.01
438	84.36
439*	153.24
440*	81.26
441	494.02
442*	67.53
443	18.57
446	95.98
447	16.64
448	62.34
449	19.65
450*	27.89
451*	136.95
452	143.80
453	7.25
454	4.83
455	197.00
456	171.91
457	493.46
458*	536.22
459*	54.85
460	123.82
461	160.58
462	32.10
463*	43.02
465*	182.38
466	137.36
467	29.56
469*	194.56
470*	109.86
471	122.35
472*	318.83
473*	862.33
474	240.46
475	42.38
476	255.25
477	381.24
478	194.05
479	88.80
481	144.65
482	69.28
483*	393.82
484	421.07
485*	74.66
486	26.36
487	189.58
488	32.92
489	288.40
490*	341.78
491*	88.81
492	11.56
493	15.56
494	34.09
496	39.90
497*	251.24
498	120.81
499	36.60
500*	31.86
501*	40.41
502*	195.66
504	46.49
505*	150.71
506	96.42

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. $131,156.41

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	221	1.88
28	2.37	225	33.72
30	4.26	234	13.52
33	5.73	237	2.88
37	25.55	243	2.53
39	15.13	245	1.06
65	8.81	264	2.76
70	5.07	274	1.49
83	2.86	275	10.36
90	4.40	286	23.14
161	3.04	305	3.91
106	1.26	316	1.41
112	4.11	321	3.93
117	4.86	335	3.70
127	3.37	336	8.73
143	6.50	342	3.24
147*	63.40	367	3.71
151*	7.06	370	3.68
170	3.72	384	12.00
185	5.66	388	5.28
206	2.65	482	2.86
209	2.82		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старім роді обезпеч. ....$	339.91
Разом з місячних вкладок від членів	$131,496.32
Відсотки від бондів	40,752.68
Відсотки від морґеджів	5,237.08
Відсотки з банків	98.59
Відсотки від членських позичок	860.75
Чинш і зворот асекураційної премії 81-83 Гренд вул., Джерзі Сіти	1,261.32
Чинші і інші приходи на реальностях в Кергонксон, Н. И.	44,715.76
Приходи друкарні і книгарні	16,305.78
З переносу виплаченої нагороди відд. секретарям з членів мол. деп. до адм. фонду старших членів	5,179.13
З переносу федерал. податку за помічні сили	740.80
З переносу стейт. податку за помічні сили	25.48
З переносу резерви за переписаних членів з мол деп.	85.00
З переносу інших фондів за членів мол. деп.	15.75
Сплати позички до народного фонду	99.00
Сплати морґеджів	5,678.94
Сплати член. позичок	4,824.05

Сирітські части по бл. п.:

в. 23 Калина Василь 500.00

Разом $257,876.43

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Відділ:

23 Калина Василь ....$	500.00
27 Гілевич Олександер	500.00
42 Гуцалюк Максим	500.00
42 Юсепчук Василь	1,000.00
44 Тимошек Матей	1,000.00
57 Постоловський Стефан	1,000.00
72 Ласкос Йосифина	250.00
73 Настасовський Олекса	500.00
78 Шайняк Михайло	1,000.00
85 Волк П. Іван	1,000.00
94 Мілер В. Михайло	500.00
102 Віґановський Дмитро	1,000.00
104 Стецишин Михайло	500.00
109 Бушек Е. Йосиф	500.00
113 Кравц Семен	1,000.00
113 Пелц Стефан	1,000.00
123 Москалик Марія	500.00
155 Капцьо Стефан	1,000.00
168 Василишин Тимко	500.00
177 Кендиґалюк Марія	1,000.00
192 Гудзій Василь	500.00
198 Погорілка Василь	500.00
201 Шимко Андрій	1,000.00
206 Сорокатий Іван	500.00
217 Дацьо Дмитро	1,000.00
221 Джіґановська Марія	500.00
234 Арцішевський Йосиф	1,000.00
235 Ратич Василь	1,000.00
236 Валь Стефан	1,000.00
239 Волощакевич Анна	500.00
248 Кашуба Мирон	500.00
255 Кушкевич Стефан	1,000.00
265 Гозеля Розалія	500.00
270 Яцків Олекса	1,000.00
292 Терлецький Андрій	1,000.00
331 Кубік Андрій	1,000.00
356 Чехут Богдан	1,000.00
361 Глатавська Марія	500.00
361 Мисак Стефан	1,000.00
384 Гуменда Петро	1,000.00
385 Кучінський Микола	500.00
406 Варголяк Тереса	1,000.00
468 Корпан Силвест. (Д.І.)	500.00

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ:

2 Воргач Стефан	126.21
25 Левицький Іван	432.00
147 Павлусь Тома	461.27
278 Попович Роман	200.50
361 Паламар Ксеня	250.00

Виплати з народного фонду:

Праці при зладженні укр. енциклопедії в англ. мові 89.63

Виплати з фонду обезпеки інвестицій:

Праці при перебудові будинків в Кергонксон, Н. И. 955.35

Виплати з фонду Захисту Сиротинця:

Помічні сили, направки, праці, пожива і інші виплати на „Союзівці" 39,278.34

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ:

2 Воргач Іван	35.00
21 Соколовський Іван	25.00
28 Галіда Іван	35.00
29 Ковалевич Семен	25.00
29 Трусь Теофіль	35.00
30 Дмитрик Гавриїл	35.00
31 Чачо Ева	25.00
31 Юба Роман	35.00
42 Мельник Мартин	35.00
48 Грін Сильвестер	35.00
52 Фуйчак Йосиф	100.00
57 Гавришко Павлина	25.00
59 Бач Дмитро	35.00
67 Кляцко Анна	25.00
67 Суптельна Юлія	25.00
70 Камінський Василь	35.00
70 Сокіл Марія	25.00
70 Сокіл Михайло	35.00
73 Лободяк Дмитро	40.00
78 Супранович Матей	35.00
81 Дмитрів Тома	40.00
89 Микіч Анастазія	25.00
89 Тимусь Анна	25.00
90 Вольчанський Захар	35.00
90 Височанський Петро	35.00
92 Хемич Стефан	35.00
96 Федин Анна	25.00
100 Михаць Володимир	35.00
104 Воробель Теодор	40.00
105 Мельник Андрій	40.00
106 Бурачинська Анастазія	25.00
106 Вишницька Апольонія	25.00
109 Гураль Михайло	35.00
112 Малицька Анна	25.00
117 Корчинський Микола	35.00
123 Сербан Кунеґунда	25.00
124 Вала Дмитро	35.00
125 Буцяк Анна	25.00
133 Яблонський Михайло	35.00
133 Оренчак Теодор	35.00
146 Поторока Семен	35.00
155 Вадяк Іван	35.00
161 Фірич Іван	35.00
161 Мазурок Анна	25.00
161 Підуфалий Антін	35.00
162 Ковальчик Андрій	35.00
164 Данило Іван	35.00
175 Сенчук Вілям	35.00
176 Гнатусько Катерина	25.00
177 Олейник Евдокія	25.00
186 Кріль Марія	25.00
204 Хімель Іван	35.00
204 Канціpук Михайло	35.00
211 Бабей Марія	25.00
211 Наконечний Василь	35.00
217 Стрілець Михайло	35.00
217 Максимців Іван	20.00
221 Романюк Павло	50.00
223 Проць Ева	25.00
227 Хома Теофіля	25.00
229 Гандзьо Катерина	25.00
230 Ліпинський Михайло	35.00
234 Роґошевський Павло	35.00
239 Грицків Григорій	40.00
242 Круль Анна	25.00
242 Москалик Катерина	25.00
242 Перляк Анна	25.00
266 Макаровський Іван	40.00
268 Сенків Онуфрей	40.00
270 Баран Михайло	50.00
270 Мисак Агафія	25.00
274 Колліс Марія	25.00
274 Павлечко Франко	25.00
276 Цибак Василь	35.00
286 Заканич Теодор	40.00
287 Мерік Анастазія	25.00
288 Данилюк Андрій	35.00
288 Данилюк Марія	30.00
289 Бадинський Осип	35.00
296 Марійка Михайло	50.00
305 Гайдамака Дмитро	35.00
305 Сороканич Марія	25.00
305 Шевчук Іван	35.00
320 Карпяк Василь	50.00
336 Вайко Микола	35.00
338 Баран Іван	25.00
338 Солян Анна	25.00
338 Василик Петро	35.00
339 Сорока Анна	25.00
339 Сорока Михайло	35.00
346 Мандзяк Вілям	30.00
355 Солоничи Теодор	35.00
361 Ратушний Михайло	35.00
364 Содар Михайло	35.00
369 Фринк Текля	25.00
379 Фафендик Антін	35.00
379 Суховерська Марія	25.00
388 Огар Петро	35.00
390 Буґрин Анна	25.00
406 Буняк Василь ст.	35.00
436 Книгиницька Євгенія	25.00
460 Яворський Володимир	35.00
473 Марчук Марія	30.00
483 Яковенко Іван	25.00
483 Конді Розалія	25.00
484 Драґош Філомена	25.00
484 Федів Татіяна	25.00
484 Шеремета Юрій	35.00
490 Чорномаз Семен	30.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	14,352.78
Нагорода відділовим секретарям за 2-й квартал	21,736.59
„Свобода" за орган	6,800.00
Платня помічних сил	3,214.29
Платня головного уряду	1,875.00
Федеральний податок за помічні сили	1,015.13
За опікунчу обслугу над бондами	910.74
Кошти подорожі організаторів	738.97
„Свобода" за друки і праці	665.47
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Кошти подорожі і репрезентації	528.59
Винайм машин (IBM) для зладження виказів	527.00
Нагороди організаторам за нових членів	481.25
Стейтовий податок за помічні сили	306.45
Лікарі за нових членів	202.00
Видатки канцелярійні на пошту	175.00
Телефон	90.70
Оплата за канадійські чеки	68.20
Оголошення	61.20
Спортова акція	59.27
Нагороди за нових членів	57.00
Чищення машин	43.38
Фотографічні знимки чл. аплікацій	38.04
Асекураційні департ. за дозволи	35.00
Асекураційні журнали	11.25
Вода	4.50

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	$106,000.00
Позички членам	4,280.75
Разом	$253,461.25

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем червня 1956 р. осталася	$377,913.60
Прихід за липень	257,876.43
Разом	$635,790.03
Розхід за липень	253,461.25
Готівка з кінцем липня 1956 р. остається	$382,328.78

БАЛЯНС

Стан чинний:

Готівка ....$	382,328.78
Морґеджі	1,052,276.62
Бонди	13,659,525.95
Позички членам	292,505.85
Реальности	227,828.06
Друкарня	10,543.79
Разом	$15,625,009.05

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$14,859,437.23
Адміністрац. фонд	189,652.63
Конвенційний фонд	55,392.00
Запомоговий фонд	251,069.38
Народний фонд	18,223.17
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	61,914.11
Резервовий фонд	19,674.74
Сирітський Фонд	112,129.61
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	44,741.97
Фонд Захисту-Сирот.	10,364.96
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях	2,409.25
Разом	$15,625,009.05

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1	36.07
2	17.06
3	140.94
5	46.03
6	23.36
7	40.30
8	199.18
9	14.60
10	32.60
11	56.54
13	126.18
14*	417.88
16	26.09
17	5.36
18	7.54
20	167.13
21	189.20
22	22.55
23	49.09
24	5.78
25	77.99
26	1.35
27	109.30
28	9.45
29	84.30
30	16.64
33	106.87
34	4.95
35	58.71
36	45.17
37	55.11
38	405.05
39	257.30
40	10.24
41	.45
42	180.80
44*	14.28
45	215.48
46	134.54
47	38.38
48	19.10
49	66.55
50	49.88
51*	117.92
52	91.10
53	113.14
54	146.32
55	53.88
56	59.81
57	287.70
59	252.52
60	9.10
61	14.00
62	96.22
63	262.90
64	19.50
65	41.72
66	14.03
67	45.93
69	31.67
70	85.09
71	47.24
72	1.19
73	43.44
74	6.47
75	144.40
76	123.79
77	9.92
78	1.84
79	1.25
80	22.90
81	97.54
82*	4.38
83	117.85
84	68.03
85	51.24
86	21.04
89	.93
90	30.47
91	23.04
92	4.05
93	30.88
94	619.69
95	177.77
97	7.88
98	17.65
99	26.25
100	57.31
102	392.47

Відділ	Заплатив
103	48.51
104	43.21
105	161.15
106	366.10
107	47.41
108	4.57
109	23.71
110	5.86
111	3.44
112	124.67
115	74.32
116	56.42
117	105.02
118	115.25
119	22.54
120	121.17
121	98.94
122	11.90
123	15.22
124	6.04
125	298.52
126	3.32
127	174.46
128	64.27
130	252.20
131*	144.02
132	13.00
133	38.58
134	11.07
135	1.08
137	26.65
138	15.00
139	20.06
140	52.00
141	54.04
142	231.99
143	16.11
144	71.85
145	78.83
146	82.14
147	64.70
148	2.48
149	97.42
150	112.14
151*	62.60
152	1.24
153*	139.20
154	1.00
155	184.48
156	114.97
157	21.05
158	68.19
159	2.63
160	4.96
161	179.35
162	222.27
163	171.49
164	83.97
165	28.44
167	108.63
168	276.08
170	213.55
171	174.17
172	13.26
173	79.57
174	15.25
175	131.83
176	74.45
177	145.51
178	57.83
179	41.32
180	50.13
181	5.41
182	30.56
183*	769.77
184	32.58
185	11.10
186	9.19
187	18.00
189*	114.41
190	8.58
191	142.73
192	89.32
194*	322.60
196	7.50
199	27.74
200	133.42
201	1.45
202	4.75

Відділ	Заплатив
204	826.10
205	1.50
206	123.59
207	4.50
208	26.37
210	12.19
211	51.04
212	7.73
213	97.33
215	62.73
216	1.21
217	255.03
218	142.01
219	182.47
220	190.91
221	891.86
222	46.72
223	53.13
224	22.60
225	3.73
226	14.51
227	2.71
228	.50
229	10.42
230	170.54
232	17.10
233	93.38
234	223.67
235	9.03
236	91.97
237	85.38
238	352.92
239	78.64
240	610.29
241	34.58
242	36.46
243	53.47
244	3.48
245	165.72
247	77.35
248	14.06
251	38.56
252*	19.58
253	14.33
254	256.59
255	5.33
256	55.40
257*	93.35
258	12.05
259	52.26
260	1.75
261	4.42
262	15.69
263	7.80
264	33.92
265	40.41
266	213.08
267	28.94
268	68.07
269	2.02
270	83.48
271	112.69
273	6.79
274	89.46
275	43.83
276	93.93
277	440.77
278	33.50
279	2.35
280	2.05
281	240.50
282	6.34
283	48.60
284	8.20
285	11.25
286	28.67
287	159.28
288	28.27
289	106.10
290	42.25
291	142.16
292	395.25
293	169.31
295	228.28
296	38.42
298	7.59
299	115.54
300	8.09
301	134.30
303	2.14
304	207.37
305	79.03
306	51.81
307	113.24
308	13.48
309	24.98
310	18.53
311	1.35
312	15.64
313	17.70
314	13.70
316	336.13
317	28.79
318	20.27
319	22.05
320	116.61
321	84.34
322	14.68
323	26.55
324	60.44
325	368.59
326	44.69
327	229.24
328*	170.57
330	71.94
331	38.05
332	1.35
333	10.16
334	165.73
335	8.98
336	343.88
337*	68.22
338	110.19
339	17.34
341	133.53
342	89.54
344	13.20
345	37.78
347	61.38
348*	114.99

Відділ	Заплатив
349	37.59
350	144.15
351	15.01
352	21.37
353	70.13
355	49.07
356	134.04
357	7.84
361	1,150.54
362	36.11
363	5.91
364	217.49
365	4.00
366	.69
367	458.74
368*	31.00
369	26.77
370	128.79
371	63.33
372	117.64
373	23.04
374	77.14
375	73.30
377	4.15
378	6.29
379	1,070.44
380	76.95
383	170.36
384	17.93
385	82.91
387*	91.49
388	219.84
389	4.72
390*	105.64
391	31.23
393	51.41
394	34.00
395	62.16
396	1.78
397	199.46
398	1.07
399	153.14
400	40.15
401	4.56
402*	56.47
403	6.62
404	14.06
405	2.22
406	89.37
407	.45
408	1.08
409	1.13
410	.45
413	159.04
414	473.38
415*	1.80
417*	17.30
418*	62.43
419	50.26
420	39.12
421	39.27
422	1.80
424*	1.20
427	290.49
428	72.25
429*	5.74
430	225.44
432	1,619.53
433	250.06
435	94.11
436*	360.60
437	178.81
438	45.96
439*	274.03
441	272.61
442*	4.24
443	25.25
446	51.69
447	19.82
448	31.64
449	54.07
450*	1.80
451*	112.51
452	33.07
453	12.13
454	3.92
455	16.12
456	78.25
457	114.76
458*	440.37
459*	10.57
460	9.13
461	181.63
462	8.24
463*	40.99
465*	87.72
466	138.77
467	1.58
469*	189.88
470*	7.19
471	59.41
472*	100.28
473*	415.47
474	352.32
475	13.39
476	27.34
477	69.85
478	115.26
479	5.84
481	77.03
482	5.71
483*	97.03
484	246.60
485*	6.88
486	9.60
487	67.89
489	4.64
490*	100.28
491	.67
492	1.88
493	8.33
497*	81.87
498	88.92
499	16.26
500*	47.64
501	17.09
502*	120.53
505*	145.75
506	8.31

З місячних вкладок від членів обезпеч. у всіх родах обезпечення	$41,582.51
З переносу на заплачення вкладок (дивіденда)	26.50
Відсотки від бондів	4,379.10
Відсотки від морґеджів	189.85
Відсотки від членських позичок	73.60
З переносу федерального податку за помічні сили	268.66
З переносу стейтового податку за помічні сили	9.32
Сплати морґеджів	647.50
Сплати бондів	5,003.27
Сплати членських позичок	158.14
Разом	$52,338.45

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	2,078.57
Грошеві звороти	2,864.40
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	85.00
Звільнення членів від плачення вкладок 1, 2, 3 (ендавмент)	26.50
Втрата при сплаченні бондів	3.27

Виплати адміністраційного фонду:

Нагорода відділовим секретарям за 2-й квартал	6,344.72
Платня помічних сил	1,832.96
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	371.88
Стейтовий податок за помічні сили	106.31
Нагороди за нових членів	47.00
Видатки на пошту	30.00
Перенос інших фондів за членів мол. деп., до деп. старших членів	15.75
Лікарі за нових членів	9.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в морґеджах	$45,000.00
Позички членам	1,093.60
Разом	$60,508.96

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем червня 1956 р. осталася	$ 79,360.93
Прихід за липень	52,338.45
Разом	$131,699.38
Розхід за липень	60,508.96
Готівка з кінцем липня 1956 р. остається	$ 71,190.42

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка ....$	71,190.42
Морґеджі	123,360.75
Бонди	2,706,006.40
Позички членам	13,431.49
Разом	$2,913,989.06

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,833,157.44
Адміністраційний фонд	80,831.62
Разом	$2,913,989.06

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

Майно старших членів з кінцем липня 1956	$15,625,009.05
Майно молодечого департаменту УНС	2,913,989.06
Разом	$18,538,998.11

Р. Слободян, гол. касир.

ОРГАНІЗАТОРИ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО УНСОЮЗУ В МІСЯЦІ ЛИПНІ 1956 РОКУ

Ч. В.	Ім'я ор.	Ск. чл.
8	В. Мандзій	1
11	П. Сцілений	1
12	М. Кузьма	5
16	М. Москаль	1
21	І. Соколовський	1
25	И. Гіббонс	1
27	Т. Олесницький	5
45	М. Сеник	3
57	Р. Мацюк	2
75	Г. Ясінський	1
75	П. Рогатинський	1
83	О. Бабяк	1
94	В. Борискевіч-Бойд	3
97	В. Табачук	1
105	М. Диміцький	4
105	В. Посполита	3
106	Г. Дацьків	5
112	М. Капраль	3
114	М. Ткачук	6
127	П.Володка, І. Була	3
130	Д. Вілецький	17
131	В. Фединський	4
140	І. Кравець	1
145	П. Тетанич	1
151	Е. Білецький	3
153	І.Одежинський	3
155	М. Чумер	1
156	В. Новак	3
161	А. Дзюла	1
163	С. Филик	1
171	С. Раєн	1
185	М. Кіцера	1
188	Т. Харитон	2
189	П. Котельницький	1
194	В. Никифорук	2
200	В. Воргуль	1
204	П. Мартинюк	1
208	В. Нагурний	1
217	А. Іванів	6
217	В. Колданський	1
217	С. Крижалка	1
220	Г. Гарасим	2
234	І, Іваник	4
238	П. Мороз	2
238	І. Селінскі	1
240	А. Стецяк	1
245	И. Сабат	1
251	Д. Шмаґала	1
253	В. Фіцик	1
266	В. Труфин	2
268	Т. Радинський	1
274	Т. Сенедяк	1
282	К. Лукач	1
283	Г. Мільчаковський	1
292	П. Федик	4
305	М. Гентош	1
309	П. Кобас	1
314	Д. Стець	2
316	В. Гавриляк	2
319	Ю. Вельґош	1
327	В. Квас	1
327	Д. Білецький	2
330	М. Скаськів	1
332	К. Мазепа	4
334	С. Морозович	2
345	М. Дербуш	1
349	И. Геречка	1
356	М. Депа	3
364	М. Кукіз	2
367	В. Попович	1
367	О. Пінковський	1
370	І. Буцяк	1
375	Е. Грималяк	1
379	М. Семків	4
379	В. Фединський	1
383	І. Гродзінський	1
386	О. Попов	2
388	Е. Воловняк	1
395	Т. Олесницький	1
395	В. Квас	3
395	И. Гіббонс	2
395	И. Геречка	2
397	І. Скочиляс	8
400	М. Воловцкі	1
404	В. Коссар	2
414	С. Брезіцка	2
418	І. Мельник	2
424	І. Скочиляс	2
427	П. Цибуляк	1
432	Б. Зорич	3
456	В. Воркевич	1
461	Ю. Демедюк	1
485	Р. Доберчак	1
490	Г. Чорномаз	1
498	О. Касюхнич	1
506	В. Масний	1

З ПРИВОДУ ОДНІЄЇ ДИСКУСІЇ

У зв'язку з дискусією, що велася між п. М. Демидчук і п. М. Донцов на сторінках „Трибуни УНС" („Свобода" з 3 березня, 26 червня та 27 липня б. р.) не буде від речі і мені додати кілька слів від себе.

Пані Донцов завдала собі трохи труду вивчити історію Відділу УНС, якого я є секретаркою ,але не взяла до уваги, що приплив і відплив членів є нормальним явищем у кожному Відділі. Ніхто того не підносить, а тим більше не осуджує прилюдно.

Можливо, що мій Відділ не може бути нікому прикладом для порівняння з іншими Відділами у тих місцевостях, де живуть більші українські скупчення. Там безумовно справа простіша (що й виказують статистики) і розуміється, секретарі таких Відділів мають немалі успіхи — а що за тим іде — похвали, заслуги і користь. Цілком інакше мається справа на далекій провінції, де живе горстка наших людей.

Так, наприклад, у Чізголмі й околиці живе разом кільканадцять наших родин з нової іміграції. Переважно робітники копалень залізної руди на т. зв. Айрон Рендж .Однак, секретар Відділу УНС в такій місцевості має більше труднощів у здобутті одного члена, як у здобутті 20 чи 30 членів в Ню Йорку або Филаделфії.

Я працюю, як секретарка 501-го Відділу УНСоюзу, від січня 1956 р. В тому часі прибуло до мого скромного Відділу троє нових членів, — але з того я є не менше горда, як і ті, яким пощастило приєднати 20-30 членів у більшому центрі в тому самому часі. Для порядку додам, що в часі мого секретарювання не було суспендованого ані одного члена. Помер тільки один. Чи може хтось з того приводу обезцінити вартість мою як секретарки і вартість самого Відділу? Треба взяти ще й до уваги різні труднощі ,з якими борються малі Відділи. В Чізголмі, наприклад, кожний страйк загрожує ліквідацією Відділу (інших можливостей заробітку, крім праці в копальнях руди, майже немає). Уявляю собі в майбутньому побоювання секретаря такого малого Відділу, коли комусь із членів його Відділу з причини, ,наприклад, страйку чи купна нової автомашини забагнеться відійти. Тому теж треба добре взяти до уваги всі обставини перед тим, заки критикувати той чи інший Відділ і того чи іншого секретаря .

Софія Тилічишин,
секретарка 501-го Від.

З життя Відділів УНС

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Смерть Петра Костика

6-го серпня відійшов на вічний спочинок Петро Костик, довголітній член Братства св. Володимира, 105-го Відділу УНСоюзу. Покійний був добрим союзівцем, який умів защепити вірність цій нашій організації також цілій своїй численній родині. Він залишив дружину ,двох синів, дві доньки семеро внуків членами УН-Союзу. Тому й не дивниця, що його смерть викликала загальний жаль в українській громаді, а на його похорон зійшлись численні громадяни. Похорон відбувся 9 серпня ц. р. з похоронного заведення М. Насевича до українського греко-католицького собору на Френклін Ст., а відтіль на український католицький цвинтар на Факс Чейз. Після похорону зійшлись родина і приятелі до Народного Дому в Найставні ,щоб ще раз згадати незлим-тихим словом Покійного. Стефан Слободян, як перший промовець підкреслив добрі прикмети Покійного, ствердив, що Покійний Петро Костик, проживши 70 років, ніколи у своєму трудящому житті не скупив гроша на народні цілі і цими ділами доказував свій патріотизм .І тому й тепер промовець звернувся з закликом до приявних ,щоб вони своїми пожертвами задокументували свою пошану до Покійного. Зібрано відразу $40.50, а цю квоту розділено таким чином: На ЗУАДК — $10, на Сиротинець ім. св. Василія $10, на УКК $8, на церкву при вул. Френклін $7.50 і на українську радіо-годину $5. Жертводавцями були: М. Насевич — $14, Т. Костик — $5, Петрикевич — $2.50, по $2: Р. Карбівник, С. Слободян, П. Бохонек, Е. Костик, Угорчак і Н.Н.; по $1: В. Костик, І. Костик, М. Собко, Н. Салагай, І. Кенні, І. Соснович і Мокшинський. Приявні на сумній тризні розійшлись із прикрим почуванням, що не стало ще одного колишнього піонера українського життя в Америці.

Олена Залізняк

ЛЬВІВСЬКІ СТУДЕНТИ В МОЇХ СПОГАДАХ

(3)

Сецесія закінчилася по році, однак багато студентів залишилося за границею на довший час, де кінчили студії і сповняли місію інформаторів і пропагаторів української справи між чужинецьким студентством, дуже мало ознайомленим з українськими проблемами. Хоч українське громадянство дуже прихильно поставилося до цієї студентської демонстрації і збирало фонди на подорож і вписи сецесіоністів до інших університетів, то все ж таки було замало засобів, щоб уможливити студії за границею 600 студентам. Багато з них потратили роки студій, інші лише вписалися на інший університет, а жили дома на селі, особливо правники, що складали свої іспити на основі матеріялів, які могли вивчити дома з готових скриптів та кодексів права. До таких належали і мої брати — Любомир, що студіював право і переписався в університет у Кракові, і Ростислав,що лише вписався був на перший рік, а виступивши, ніде вже в тому році не записувався з матеріяльних причин, а пізніше вступив на теологічний факультет. Багато студентів, що „студіювали" тоді так на селах, чимало часу і сил присвячували освітній праці в читальнях „Просвіти" чи в інших тодішніх культурно - освітніх товариствах. Навіть в такому відсталому селі як наше, з ініціятиви брата Любомира сеневчільські бойки заснували крамницю „Просвіти", поширили працю братства тверезости і його позичкової каси, молодші вчилися на курсі неграмотних, що їх проводив брат та я, а для старших неписьменних улаштовував постійно в читальні читання часописів та книжок. В селі Сенечолі переважна частина селян були анальфабети, бо задля великого розкинення хат по горах не можна було зорганізувати школи для дітей, що тоді були вже майже у всіх селах Галичини. Тому й освітня праця на тому терені була мало видатна, але брат присвячував багато сил для освідомлення села і мав загальне признання і симпатію. Безпосередній контакт з селянством, прихильне ставлення до нього та готовість завжди допомогти, ціхували ввесь час працю брата Любомира і за ці прикмети любили його мешканці Бару на Поділлі, де він був командантом в часі визвольних змагань і селяни повіту Янів коло Львова, де був суддею за польських часів — аж до своєї передчасної смерти.

На протязі років 1901—1906 бували літом в домі батьків гімназійні й університетські колеґи брата Любомира, що пізніше, закінчивши львівський університет, відіграли визначну ролю в українському житті. Найчастіше приїздив до Сенечова Степан Баран, а раз перебував продовж цілого року, бо вчив мого молодшого брата Юліяна, та, піддержуючи мої бажання вступити на університет — переробляв зі мною матеріял з нижчих кляс гімназії. Відзначався він вже тоді великим зацікавленням політичними справами і докладним та всестороннім знанням розвитку і росту українського політичного життя. Постійно велися з батьком дискусії на різні актуальні громадські теми та і про минуле, про роки українського відродження.

З братом Володимиром, що в часі літніх ферій теж приїздив з родиною до батьків в гори обговорювали завжди різні правничі проблеми. Брата — як теоретика права й етнографа цікавили залишки стародавнього українського права, що збереглися частинно на Бойківщині, як звичаєве право.

Степан Баран розказував, що його батько Іван, заможній селянин і довголітній війт містечка Крукеничі — хоч сам ледви письменний, дуже цікавився і добре визнавався у всяких правничих маєткових і карних справах, з якими мали до діла наші селяни.

Завдяки своїй небуденній інтеліґенції, всесторонньому знанню, громадському наставленню і політичному виробленню д-р Баран, як відомо займав пізніше провідні пости в українському політичному житті, ще за Австрії, як секретар найвпливовішої тоді національ - демократичної партії, в час української державности, як член уряду ЗУНР і автор чи співавтор української державної конституції, як посол до сойму з партії УНДО за Польщі, як дійсний член НТШ, журналіст, вкінці голова Виконного Органу УНРади на еміграції, аж до своєї смерти перед кількома роками. Вже тоді, будучи гімназистом і студентом, не раз жартуючи плянував про свої передові позиції в українському політичному і громадському житті, про боротьбу з „шляґунами" з „Польського кола" на терені австрійського парляменту чи галицького сойму. Поділ Галичини на українську і польську частини та створення в межах Австро-Угорщини окремого „коронного краю" з українським населенням і своєю адміністрацією було тоді найдалі їдучим реальним постулятом галицьких українців.

Приїздили до нас в ті часи ще гімназистами, а потім студентами і мої кузени та однолітки, син батькової сестри і згаданого вже судді Антона Дольницького — Степан і батьків братанич Осип Охримович. Під час вакаційного дозвілля, літніми вечорами, в родинному гурті на просторій веранді, чи під час проходів у гори, в ліси на закарпатській границі і на зелені полонини Чорної Рипи, велися у нас з кузенами безконечні дискусії про все, що цікавило тоді загал української молоді, а нас особисто зокрема. Усе прочитане і почуте з історії і літератури, суспільних наук чи навіть філософії, а також актуальних політичних справ творило цілий круг зацікавлень — запалу й захоплення, а також сумнів і звевіри.

(Кінець буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Зборівський Допомоговий Комітет готовиться до традиційної зустрічі.

Зборівський Допомоговий Комітет, як щорічно, улаштовує і в цім році традиційну вечірку-зустріч. Вечірка в цьому році буде різноманітна. В багатій програмі вечора крім виступу знаного в Ню Йорку квартету бандуристів під проводом п. В. Юркевича буде багато несподіванок.

Офіціяльна частина розпічнеться о год. 8 вечора прийняттям гостей в залі гр. Кат. церкви св. Николая під ч. 288 Схід 10 вул., ріг Евеню „А" в Ню Йорку, а опісля при звуках оркестри п. Волод. Осередчука о год. 10 веч. відбудеться забава з танцями.

Ця вечірка має відбутися в суботу дня 3 листопада ц. р. Сподіваємося прибуття на цю зустріч визначних громадян Зборова і Зборівщини. Беручи до уваги, що Зборівський Допомоговий Комітет щорічно висилає відповідні суми на харитативні цілі, головно на інвалідів I. Див. УНА, хворих і немічних залишенців в Европі, можна сподіватися, що всі колишні громадяни Зборова і Зборівщини і всі зв'язані своєю колишньою працею в Зборові і Зборівщині відгукнуться та масово прибудуть на цю зустріч під час традиційної вечірки в дні 3. листопада ц. р.

Максим Паньків,
голова Зборівського Допомогового Комітету.

Твін Сити, Мінн.

Успіхи українських студентів.

Кожна українська студентська громада старається почванитись успіхами й досягненнями своїх членів при закінченні академічного шкільного року.

Твін Сити, одна з найдальше на захід висунених українських студентських громад, подає до відома шановному громадянству, що цього року закінчили студії і одержали дипломи в тутешньому університеті слідуючі панове:

1. Юрій Мельникович — доктор філософії (спеціялізувався в бактеріологічних науках); 2. Ростислав Серафимович — „Вечелор оф Артс" (спеціялізувався в політичних науках); 3. Любомир Калинич — „Вечелор оф Архітекчюр"; 4. Володимир Анастазієвський — „Вечелор оф Артс" (спеціялізувався в торговельних і статистичних науках).

Управа Української Студентської Громади в Твін Сити складає щирі ґратуляції згаданим панам і бажає багато успіхів і щастя у їхній будучій професійній праці.

Володимир Мінкович,
секретар.

ЖІНКИ НА НОМІНАЦІЙНИХ КОНВЕНЦІЯХ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

особливо перед виборами, бо в ЗДА є на 2.500.000 більше виборців-жінок, ніж чоловіків...

Щоб замаркувати своє прихильне до жінок становище, обидві партії, у схвалених на конвенціях плятформах, обіцяють внести поправку до Конституції, що ґарантуватиме жінкам конституційно рівні права з чоловіками. Дивно, що не подумали про це досі... Крім цього, демократична плятформа обіцяє жінкам: 1) обстоювати законодавство, що забезпечить рівну платню за рівну працю, без уваги на стать; 2) знизити границю віку, від якої жінка уповноважена діставати пенсію; 3) подбати за піклувальні установи, де працюючі матері можуть впродовж дня залишати своїх дітей.

Пересічна делеґатка

Коли ви хочете знати, який є тип американської жінки, що її вибирають делеґаткою на номінаційну конвенцію, послухайте, як її схарактеризувала пані Берта Едкінс, асистентка голови Крайового Республіканського Комітету:

„Середня делеґатка на цій Конвенції має 52 роки. Вона має одного внука. 90 відсотків студіювали в каледжах і мають професію. Середня заступниця має приблизно 50 років і має троє дітей. Є між ними одна, що має 25 унуків. Багато з них мають власну професію, але більшість уважає домашні зайняття за своє головне звання".

З-поміж цих середніх делеґаток, мабуть, визначені були три жінки, що підтримували номінацію президента Айзенгавера в черзі 8 промовців. Були це: 1) 32-річна домашня господиня з Тексасу, мати шістьох дітей; 2) 44-річна негритянка, професор каледжу в Північній Каролайні і 3) старша жінка, жидівська філянтропка з Брукліна, мати чотирьох дочок.

„Жіночі Дні" на конвенціях

Були теж на обидвох конвенціях справжні політичні діячки: конгресменки, члени партійних управ, жінки, що займають високі урядові становища. Найвидатніші з них виступали з промовами, при чому на обидвох конвенціях жінкам бесідницям призначено окремий час. Нема сумніву, що такою постановою і республіканці і демократи хотіли виявити жінкам свою особливу уважливість. Проте, чи такий поділ, таке розрізнення промовців на жінок і чоловіків, правильні й доцільні? Адже кожна сеґреґація є дискримінацією.

Цю тезу підтвердив такий факт. На „Жіночому Дні", який відбувся 14 серпня в Шикаґо і на якому промовляла голова жіночого відділу демократів і 7 конґресменок, конвенційна залля світила порожніми місцями: на залі було ледве 10 відсотків делеґатів, але й вони балакали, читали ґазети тощо, одне слово: не слухали бесідниць. Не слухали, бо — очевидячки — „жіночий" день з „жіночими" промовами — це в їх розумінні щось нерівноцінне. Може й мали рацію, бо досвід з усіх зборів показує, що коли на трибуні з'являється інтересний промовець, байдуже чоловік чи жінка, тоді люди збігаються з кулуарів, порожні місця на залі заповнюються і його слухають.

Доказом на те, що до марканої жінки прислухаються, був виступ пані Рузвелт на демократичній конвенції. Завдяки своїм політичним якостям вона опинилася в центрі уваги й відіграла на конвенції першорядну ролю, відбиваючи дуже вміло акцію колишнього президента Трумана в користь Гаррімана та кидаючи весь свій вплив за Стівенсона. І на пресовій конференції, яку вона скликала напередодні конвенції, і своєю промовою на її відкритті, пані Рузвелт виявила прикмети політичного діяча великого формату: досвід і орієнтацію, самопевність і політичний нерв, спокій і дотеп. Виходить, окрема жіноча перегородка у формі „жіночого дня" зайва для жінок, які справді мають що сказати.

Видатні учасниці

Слід згадати бодай декількох учасниць номінаційних конвенцій, які своєю діяльністю здобули собі політичну позицію, або які завдяки становищу чоловіка мають відоме прізвище

На демократичній конвенції відповідальні обов'язки спочивали в руках пані Дороти Вреденберґ, яка впродовж 12 років є секретарем Крайового Демократичного Комітету. Вона перевіряла мандати делеґатів, відчитувала на конвенції список стейтів, підтримувала контакти з делеґаціями і дбала за десятки інших справ організаційного й процедурального порядку. Це дуже мила 42-річна жінка, яка недавно повдовіла. Дуже активною на конвенції була теж пані Кеті Люшгайм, директорка жіночого відділу демократів. Гарячу аґітацію в користь кандидатури Стівенсона розгортала Анна Розенберґ, колишня директорка уряду мобілізації воєнної робочої сили, яка сподівається стати членом міністеріяльного кабінету на випадок перемоги демократів. Присутня була теж, очевидно, пані Труман.

Республіканці також змобілізували своїх щонайвидатніших жінок. Між ними відзначилися пані Керол Кірнс, президентка Федерації Республіканських Жінок, і Берта Едкінс, асистентка голови Крайового Республіканського Комітету. Присутні були теж пані Айві Пріст, державний скарбник ЗДА, і пані Освалд Лорд, представниця ЗДА в Комісії людських прав в Об'єднаних Націях. Пані Габбі, колишній член уряду, секретар здоров'я і виховання і суспільної опіки, прислухалася нарадам в характері журналістки. Вражала відсутність пані Люс, амбасадора ЗДА в Італії, найбільшої „зірки" між республіканськими політичними діячками.

Дружини кандидатів

Треба ще відзначити ролю, яку на номінаційних конвенціях відіграли дружини головних політичних фігур, себто дружини тих діячів, що ставали до змагань за становища кандидата на президента і віце-президента. Роля цієї категорії жінок — це своєрідна особливість Америки, зовсім незвична на европейському континенті; вона існує, але в менших розмірах, в Англії.

Дружини кандидатів на уряд президента і віце-президента притягали до себе увагу учасників конвенцій майже так само, як їх чоловіки. Після номінації вони разом з чоловіками відбирали на трибуні овації і дефіляду. Про них широко пише найповажніша американська преса, подає їх біографії, хвалить їх прикмети, вміщує їх фота, описує їх одяг... І не тільки дружини найменованих кандидатів, але й їхні діти, внуки, невістки, сестри і т. ін. є предметом зацікавлення загалу. В особі президента держави американці бачать ідеал батька родини. Тому кандидат на президента повинен мати гарне родинне життя, повинен бути зразковим мужем, батьком, дідом. У майбутній виборчій кампанії дружини кандидатів братимуть активну участь. Вони їздитимуть з чоловіком від океану до океану, стискатимуть руки виборцям, писатимуть до них листи, деякі з них виступатимуть з промовами. Отже, прикмети дружини підвищують вартість кандидата, бо вона у великій мірі може спричинитися до виборчої перемоги.

Популярність дружини президента Айзенгавера загальновідома. Її інакше не називають, як „Мемі". Дружини інших кандидатів кличуть теж тільки по імені, і то у здрібнілій формі. Прихильники республіканців високо цінують прикмети дружини Ніксона, „Пат", її великий такт і дипломатичний хист що їх вона виявила під час подорожі, відбутої з чоловіком на Далекий Схід. Пані Ніксон, ще перед найменуванням свого чоловіка на кандидата на віце-президента, скликала в Сан Франсіско пресову конференцію, на якій у зручний спосіб аґітувала за нього. Дружина демократичного кандидата на віце-президента, сенатора Кіфовера „Нансі", шотляндка з походження, брала дуже активну участь в попередніх виборчих кампаніях чоловіка, виголошуючи в його заступстві кандидатські промови. Сенатор Кіфовер називає її своєю „секретною зброєю". Один тільки Стівенсон, кандидат демократів на президента, є в цьому відношенні „генді-кепт": після 20 років подружжя він розійшовся з жінкою. На випадок його вибору ролю „першої лейді" гратиме в Білому Домі його, на два роки за нього старша сестра. Але Адлей має трьох прекрасних синів. Найстарший з них, 26-річний студент Гарварду, вже одружений. 21-річна невістка Стівенсона стояла, після його найменування, поруч свого тестя на трибуні і відбирала разом з ним овації. Вона чекає дитини ще перед виборами, або зараз після виборів. Цей факт подано до широкого прилюдного відома, немов сподіваний прихід на світ наслідника престола, і ця молоденька невістка та перспектива внука в недалекому часі привертають Стівенсонові ореол зразкового „патер фаміліяс". На випадок перемоги демократів Білий Дім не буде порожній: в ньому, поруч президента, житимуть його сестра, три сини, невістка, внук...

Висновки

Висновки з конвенцій такі: Американська жінка грає безперечно велику ролю в політичному житті. Вона цікавиться живо всіма громадсько-політичними справами. Американка не сидить вдома: де її чоловік, там і вона. Її вплив на життя народу виявляється головно в посередніх формах, а саме через її велику ролю в родинно-товариському житті, зокрема через її вплив на чоловіка. Як мотор товариського життя та як подруга свого мужа, вона здобула собі сильні позиції.

Проте, найважливіші політичні справи рішаються не за добрим обідом в елеґантному готелі, а в парляментах, міністеріяльних кабінетах і на дипломатичних конференціях. А, сказати правду, безпосередня участь американок у політиці ще завжди доволі слаба. Є між американками першорядні журналістки, є поважні наукові сили, є великі бізнесменки. Але серйозних політичних діячок між ними небагато, а великих політичних індивідуальностей ще менше. Цей факт ще більш разючий, коли взяти до уваги, з одного боку, кількість населення країни та її глибоко вкорінені демократичні традиції, з другого боку, велику ролю, яку американка відіграла в піонерській добі та її сучасну велику економічну силу.

Жіночої рівноправности ніхто в Америці не квестіонує і формально жадних бар'єрів для політичної кар'єри перед жінками нема. Це вже від самих жінок залежить, що вони з цією рівноправністю зроблять: чи залишаться статистами, чи стануть акторами на великій сцені історії, а може й режисерами історичних подій.

Але те саме можна сказати не тільки про американок...

Короткі Вісті

● У Пакістані під час повені найменше 70 осіб втопились, а про сотні осіб нема ніякої вістки. Населенню великих просторів загрожує голод, бо збіжжя на площі 170,000 акрів цілком знищене. Близько 500,000 управної землі було або ще є під водою. На пятницю цього тижня скликано до столиці Індії, Ню Делі, нараду міністрів Індії і Пакістану, які в обличчі цієї стихійної катастрофи забули про свій затяжний спір в зв'язку з Кашміром. Шкоди обраховують на $1,700,000,000. Катастрофа заторкнула життьові інтереси коло 250,000,000 людей.

● Мамору Шіґемітсу, японський міністер зовнішніх справ, який був приявний в Лондоні на конференції в справі Суезу, відвідав приватно Винстона Черчіла в його домі. Старий Черчіл чекав на нього перед домом. Шіґемітсу був засуджений як воєнний злочинець і просидів кілька років у в'язниці. Він виїхав уже з Лондону до Вашингтону на триденні розмови з найвищими чинниками ЗДА.

• РОЗШУКИ •

Катерина ГАВРИЛЬЧАК—Halloway пошукує свого брата Михайла ГАВРИЛЬЧАКА, який має около 41 р. і який приїхав з села Головецьке, коло Старого Самбора. Хто знає про нього або він сам прошу голоситись на адресу:
Mrs. CATHERINE HALLOWAY
Brown St., Mountain Top, Pa.
або
Rev. NICHOLAS B. FESANICH
240 Center St., Nanticoke, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВИЛКС-БЕРІ, ПА. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 223 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 2-го вересня, в параф. залі, зараз по Службі Божій. Присутність всіх членів конечна. — Управа.

†

Ділимося з Рідними та Знайомими сумною вісткою, що по довгій і тяжкій недузі заосмотрена Найсвятішими Тайнами, дня 12-го серпня 1956 відійшла від нас на віки, наша Найдорожча Сестра, Швагрова і Тета

бл. п. Олександра Захарясевич Басараб
проживши 51 років.

Покійна народилась в Старому Самборі 19.8.1905. Учительський семинар закінчила в Перемишлі. Учителькою працювала в повітах: Старий Самбір і Станиславів. На еміґрації працювала при Управі Українського Табору у Байройті.

Вічна Їй Пам'ять!
Прибиті Горем:
МИКОЛА — брат, ЯРОСЛАВА — братова, ІГОР — братанок.

ТАРЗАН, ч. 3730. Пізнають ворогів

Швидко поспішаючися, не дивлячись на незграбний тягар, Тарзан ішов за слідом своїх ворогів.

За кілька годин мала Рікі, яка подорожувала попереду, прибігла до мавполюдини. — Тармангані! Тармангані! — запищала вона.

Тарзан обережно продовжував іти далі . . . і тоді, ставши на гострій скелі, він побачив каравану, що йшла вперед.